

Filters

Bc. Alžběta Bezděková

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Design skla

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Alžběta Bezděková**
Osobní číslo: **K18414**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Design skla**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Světelná instalace**

Zásady pro vypracování

1. Konzultace s vedoucím diplomové práce
2. Zpracování návrhů, modely, kresebné studie
3. Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu
4. Fotodokumentace
5. Obeznamení s použitou technologií
6. Realizace v materiálu

Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- ALAN, Josef: Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945-1989. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2001. ISBN 80-7106-449-1.
- CHALUMEAU, J. L.: Přehled teorií umění, Portál, 2003. ISBN 80-7178-663-2.
- HEARTNEY, Eleanor. Art and Today. London: Phadion, 2008. ISBN 978-0-7148-45142.
- KIRSCH, Roland (ed.): Historie sklářské výroby v českých zemích II/1, 2. Praha: Academia, 2003. ISBN 8020010696.
- KLASOVÁ, Milena. Libenský a Brychtová. Praha: Gallery, 2002. ISBN 80-86010-54-6.
- KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: VŠUP, 2009. ISBN 978-8086863283.
- LANGHAMER, A. Sklo a světlo-150 let sklářské školy v Kamenickém Šenově: 1856-2006. ISBN 80-7101-058-8.
- LANGHAMER, A. Legenda o českém skle. Tigris, 2000. ISBN 80-86062-02-3.
- MILLER, Judith, LIEBE, Frankie, HILL, Mark. Sklo 20. století, Bratislava: NOXI 2005 ISBN 80-89-179-21-5.
- PETROVÁ, Sylva. České sklo. Gallery, 2001. ISBN 80-86010-44-9.
- PIJOAN, J. Dějiny umění 1.-11. díl. Praha: Knižní klub: Balios, 1998.
- RAIMANOVÁ, Ivona. V prostoru 2000, Generace 1989-2009, Liberec: Spacium, 2009. ISBN 9788025457511.
- RAIMANOVÁ, Ivona. Socha a město Liberec 1969. Liberec: Spacium, 2008. ISBN 978-80-87213-00-1.
- RICKE, Helmut. Czech Glass 1945-1980/Design in an Age of Adversity, Stuttgart: Arnoldsche Verlagsanstalt, 2008. ISBN 978-3-89790-217-6.
- RUHRNBERG, Karl. Umění 20. století. Köln: Tachen GmbH, 2000. ISBN 80-7209-521-8.
- ZHOŘ, Igor. Proměny soudobého výtvarného umění. Praha SPN, 1992. ISBN 80-04-25555-8.
- Časopisy-Art and Antiques, Neues Glass, Keramika a sklo, Atelier

Vedoucí diplomové práce: **prof. MgA. Petr Stanický, MFA**
Ateliér Design skla

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **15. května 2020**

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 15.6.2020

Jméno a příjmení studenta: ALŽBĚTA BEZDĚKOVÁ

ABSTRAKT

Cílem této práce je upozornit na zkreslený pohled člověka na svět. Jsme obklopeni filtry, které nás drží v určité vzdálenosti od reality, ať už se jedná o filtry na fotografiích nebo o filtry v médiích. Zvolený problém jsem promítla do instalací, které jsou sestaveny z několika desek plochého skla, kari sítí, zrcadel, zářivek a sloupů. Každá z instalací reaguje na pocity, které jsem zažívala v průběhu karantény. Ať už se jedná o hru optiky a několikanásobného odrazu, který může nastiňovat uzavření, stereotyp a zároveň jisté opakování informací nebo instalace s použitím kari sítí, která dává určitý pocit uvěznění, ale taky pocit jasného řádu a systému. Instalace mají upozornit na přítomnost filtrů v každodenním životě. Zároveň poukazuje, jak je těžké v dnešní době vidět surovost a pravdivost jak informací, tak věcí, které nás obklopují.

Klíčová slova: filtry, ploché sklo, informace, média, realita

ABSTRACT

The aim of this thesis is to draw attention to the person's distorted view on the world. We are surrounded by filters that keep us away from reality at a certain distance, whether those filters are in photos or in the media. I projected this matter into installations which are compiled from several flat glass plates, wire mesh, mirrors, fluorescent lamps and poles. Each of the installations reflect my feelings during the quarantine period. Whether it is a game of optics and multiple reflection which can outline a feeling of closure, stereotype, and certain repetition of information, all at the same time, or by using the wire mesh, which represents a specific feeling of imprisonment but also gives a sense of rules and order. These installations are intended to point out the presence of filters in day-to-day life. Simultaneously it points out how difficult is to recognize the brutality and honesty of both the information and all the things that surround us.

Keywords: filters, flat glass, information, media, reality

Děkuji zejména doc. prof. MgA. Petr Stanickému, M.F.A. za podporu, vedení, nasměrování a inspiraci v průběhu studia. Děkuji MgA. Romaně Veselé za trpělivost a ochotu.

Děkuji MgA. Lubošovi Šurýnovi za technickou podporu.

Děkuji Mgr. Kateřině Bayerové za základy pro tuto práci.

Poděkování patří také oponentovi této práce, Ing. Arch. MgA. Michalu Motyčkovi.

Děkuji celé mojí rodině a Michaele Kramulové za nepřetržitou podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 5.8. 2020

Bc. Alžběta Bezděková

Obsah

ÚVOD	9
I. TEORETICKÁ ČÁST	10
1 MEDIÁLNÍ MANIPULACE	11
1.1 PERSVAZE	11
1.2 MANIPULACE	12
1.2.1 MANIPULACE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH	13
1.3 KONSPIRAČNÍ TEORIE	15
1.3.1 HLEDÁME DŮVODY	15
1.3.2 VYSVĚTLENÍ.....	16
1.3.3 KONTROLA	16
1.3.4 PŘÍKLADY	16
1.4 ZKRESLENÝ NÁZOR	17
1.4.1 FILTROVÁNÍ INFORMACÍ	18
1.5 PRIMING	18
2 REŠERŠE	20
2.1 ABSTRAKTNÍ UMĚNÍ	20
2.1.1 ABSTRAKTNÍ EXPRESIONISMUS	20
2.1.2 INROFMEL	21
2.1.3 GERHARD RICHTER	22
2.2 SKLO A JINÉ MÉDIUM	24
2.2.1 VLADIMÍR KOPECKÝ	24
2.2.2 JIŘINA ŽERTOVÁ	27
2.2.3 KLÁRA HORÁČKOVÁ.....	28
2.2.4 VÁCLAV ČIGLER A MICHAL MOTYČKA.....	30
2.2.5 DAVID SPRIGGS.....	33
2.2.6 PAVEL KORBIČKA	35
2.2.7 OLAFUR ELIASSON	36
2.2.8 NOBUHIRO NAKANISHI.....	38
2.2.9 DANA ZÁMEČNÍKOVÁ	39
II. PRAKTICKÁ ČÁST	41
3 FILTERS	42
3.1 REALIZACE	50

3.1.1 INSTALACE	56
ZÁVĚR	57
SEZNAM CITOVANÝCH INTERNETOVÝCH.....	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	59
SEZNAM OBRÁZKŮ	60
SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ.....	62

ÚVOD

Moje práce vznikla v reakci na dění v posledních několika týdnech. V době, která nás na několik týdnů zastavila a zastavila celý svět kvůli pandemii koronavirovému viru. Snad úplně každého z nás za poslední čas šíření paniky napadlo, kde je pravda ohledně informací, které se k nám dostávají. Žijeme v době, kdy jsme zahlceni vizuálním smogem a přísunem velkého množství informací, chci pozornost otočit zpět do reality. Jde ještě realita vůbec vidět? Jsme obklopeni tolika filtry, co nás udržují v určité vzdálenosti od reálného světa a pravdy.

Snažíme se filtrovat vše, co se nás dotýká, ať už na bázi emocionální, kdy filtrujeme např. to s kým se bavíme. Používáme filtry na fotografie, aby svět a osoby v něm vypadaly hezčí, filtrujeme kávu, protože nechceme kousnout do zrnka nebo používáme UV filtry jako ochranu před sluncem. Dalším filtrem a pro mě zásadnějším je filtr, přes který se k nám dostávají informace, a to jsou média. Přesná definice filtru zní: Zařízení k zadržování, pohlcování a oddělování ze složky. Jsme zadržování, pohlcování nebo oddělování?

V první části teoretické práce jsem se zaměřila na psychologii médií, se kterou mi pomohla rozebrat psycholožka Mgr. Kateřina Bayerová. Vysvětlila mi, co je manipulace, jak se dělí, jak vznikají konspirační teorie a jak si vybíráme zprávy, kterým věříme a které podpoříme. Jakým způsobem vnímáme, filtrujeme a reagujeme na určité podněty a proč tomu tak je.

Část rešerší se zaměřuje na umělce, kteří pracují s podobnými tématy, myšlenkami nebo mi byli inspirací při tvorbě mé práce. Rozdělila jsou tuto část do dvou podkapitol. V první části se věnuji abstraktnímu umění, zejména abstraktní malbě, která je výsledkem subjektivního výkladu emocí. Tento směr jsem do rešerše zařadila, protože mi byl základem ve vzniku celého tématu. V druhé části jsem se zaměřila na umělce, kteří pracují se sklem optikou, barvami, světlem, či jiným médii.

Praktická část obsahuje popis instalací. Od prvotních myšlenek až po konečnou realizaci. Obsahuje popis jednotlivých částí instalace, myšlenky i důvody, proč dané objekty vznikly a k čemu jsem v závěru dospěla.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MEDIÁLNÍ MANIPULACE

V dnešním světě jsou média neodmyslitelnou součástí života, podílejí se na rozvoji jedince a pomáhají mu začleňovat se do společnosti. Média jsou nepřetržitým přísunem informací, díky kterým se jedinec pod určitým sociálním tlakem podrobuje svému okolí. Důležité jsou zdroje, ze kterých člověk čerpá, protože povaha informací pracuje s emocemi a tvaruje naše chování i uvažování. Pod tlakem médií a informací nevědomě přizpůsobujeme naše chování a měníme naše vystupování a v ten okamžik vzniká manipulace. Prostřednictvím médií lze skrytě, ale i otevřeně manipulovat s jedinci a obsahem jejich mysli. Protože sama vnímám tlak médií, sociálních sítí a společnosti stále silněji, rozhodla jsem se o dané téma zajímat do hloubky. Manipulátoři se svým taktikám učí a veřejnost by se měla učit se jim bránit. S celou první kapitolou mi pomohla psycholožka Mgr. Kateřina Bayerová, která mi odpověděla na všechny otázky, vysvětlila základní pojmy a popsala, jak náš mozek funguje se zpracováním informací.

1.1 Persvaze

Základním pojmem, který se často zaměňuje s manipulací je pojem persvaze neboli ovlivnění někoho a přesvědčení o vlastní pravdě a argumentech. „*Persvaze je odvozena z latinského persuasio a znamená přesvědčit, přesvědčování. Persvaze je vztah mezi mluvčím a příjemcem, předpokládající, že existuje určité sdělení, o kterém má být příjemce informován pokaždé jinak, ale vždy podmanivě.*“¹

Persvaze se dělí podle několika základních rysů, které jsou: „*Vědomý záměr autora ovlivnit, představa cíle (o čem chce přesvědčit, čeho chce dosáhnout), proces, lidská komunikace, svoboda rozhodování, tj. možnost volby, zaměření na postoje, systém hodnot, chování, přesvědčení adresátů.*“²

¹ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Persvazivnost a upřímnost. In: *Metody a prostředky přesvědčování v masových médiích*: sborník textů z mezinárodní vědecké konference: Ostrava 13.-15. 9. 2005: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2005, s. 40. ISBN 80-7368-101-3

² SRPOVÁ, Hana. *Od informace k reklamě*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007, s. 30. ISBN 978-80-7368-265-1.

Už Aristoteles si uvědomoval vážnost a důležitost ovládnutí persvaze a rozdělil tři druhy persvazivních prostředků: ethos (důvěryhodnost řečníka), pathos (emoce diváka), logos (důkazy k podpoře argumentu). Základním nástrojem demokracie jsou už od dob antiky, umění persvaze, rétoriky a strategie.

1.2 Manipulace

Definice pro slovo manipulace je velké množství, ale význam slova v sociální psychologii nebo sociologii je snaha o působení na chování či myšlení druhých osob. Je to vědomé, ale i nevědomé používání praktik manipulace druhých pro svůj prospěch a prosazení svých cílů. *„Pojem manipulace, který označuje přesnou ruční práci nebo úřední úkony, je vnímán pozitivně. Sociální manipulace je obvykle chápána jako manipulace s lidmi, fakty a informacemi za účelem vyvinutí určitého vlivu. V humanitních vědách je tento termín ztotožňován s pojmy „šejdírství“, „osnovat úklady“, „podvod“ a vyvolává negativní emocionální reakce. Jednou z příčin takového vnímání je fakt, že pojem „manipulace“ má neobvykle silné persvazivní vlastnosti.“³*

„Při manipulaci pomocí médií jde o zkreslování, popř. zadržování či neadekvátní doplňování a usouvztažňování informací.“⁴ Mediální manipulace dnes hraje hlavní roli, kde se stala součástí našich životů. Působí na nás bez našeho vědomí prostřednictvím televize, sociálních sítí, reklamy, časopisů. Cíleně si nevědomě se s manipulací setkal v běžném životě každý z nás. Manipulace je používání skrz všechny druhy mezilidské komunikace.

Jedním z druhů manipulace, na kterou se zde zaměřuji je jednosměrná manipulace, média – člověk. Hlavním manipulačním prvkem k ovládnutí diváků je logická argumentace, která ukazuje na určitý druh myšlení a význam jednání.

Řadí se do kategorií:

„a) Cílená manipulace, za účelem změny postoje příjemce (propagace zboží, propaganda idejí).“

³ WRÓBEL, Alina. *Výchova a manipulace: podstata manipulace, mechanismy a proces, vynucování a násilí, propaganda*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, s. 28. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2337-2.

⁴ REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 127. ISBN 80-7178-926-7.

b) *Následky zkreslení skutečnosti pro zábavu příjemce (bulvární praxe) i pobavení vysilatele (aprílové žerty).*

c) *Manipulační důsledky omylů novinářů z důvodů objektivních (vzdálenost od zdroje, zkreslení překladem) či subjektivních (vzdělání, výchova).“⁵*

1.2.1 Manipulace na sociálních sítích

Člověk je dennodenně vystavován přívalu informací ze všech stran, hlavně po nástupu internetu a sociálních sítí. Právě ty jsou i příčinou velmi snadného sdílení a šíření informací.

Obecným významem pro manipulaci rozumíme strategii, při které se nám někdo snaží podsunout vlastní ideje či dokonce postoje bez našeho vědomí, ať už se jedná o politiky, nadřazené nebo blízkou rodinu. Jedná se o určitý tlak vyvíjený různými způsoby, tak aby chom názor přijali za svůj. Manipulace vznikla tak, že se lidé báli, že je druzí při přímé žádosti odmítnou nebo že by přišla negativní reakce, proto vzniká nejčastější důvod manipulace v partnerských vztazích.

Od dob, kdy je názor společnosti důležitý pro vládnoucí skupiny patří mezi jedny z nejstarších praktik manipulace volby. Ať už se jedná o předvolební debaty, akce a propagandy. Demokracie zavdala základy pro manipulaci, kvůli prosazování vlastních zájmů, zatímco za minulý režim manipuloval s veřejností.

S takovou rychlostí, s jakou se učí společnost manipulaci, by se měla stejně tak rychle naučit manipulaci bránit.⁶

Zároveň jsou sociální sítě pro manipulátory přívětivým polem působnosti, protože získávají nové aktivní zdroje, skrz které můžou manipulovat. Když se manipulátorovi podaří přesvědčit inzerenty a tvůrce obsahu, ať už se jedná o blogery, vlogery nebo novináře, o vlastním úhlu pohledu a vlastní pravdě, získává již nakloněné obecenstvo, které je nakloněno mu naslouchat a důvěřovat. Proč se na sociálních sítích manipulace tolik rozšiřuje, má jednoduchou odpověď. V davu ztrácíme svou individualitu a osobní zodpovědnost.

⁵ VERNER, Pavel. *Propaganda a manipulace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011, s. 89. ISBN 978-80-7452-015-0.

⁶ Sedm triků nových manipulátorů | Psychologie.cz. Homepage | Psychologie.cz [online]. Copyright © Copyright Mindlab s.r.o. [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/sedm-triku-novych-manipulatoru/>

Seznam nejčastějších manipulačních kroků na sociálních sítích:

1.2.1.1 Hoax

Jde o nepravdivé, poplašné a zavádějící zprávy, které vycházejí ze zajímavého, jednoduchého a důvěryhodného obsahu, aby se zpráva dobře šířila dál. Původní hoax se dostane k mnohem vyššímu množství čtenářů, i přesto že po čase zdroj samotný uveřejní vyjádření o lživém příspěvku.

Jedním z cílů šíření hoaxů je vyvolat chaos, čemu se dá věřit a co jsou důvěryhodné informace. Pravdivé informace se tak většinou ztratí v záplavě poplašných zpráv.

1.2.1.2 Generalizace

Manipulátor, aby byl co nejdůvěryhodnější, zprávu založí na obecných faktech. Informaci dále doplní o komentář zobecňujícího charakteru, a tím dodá informaci reálný podtext, na který požadovaně reagujeme.

1.2.1.3 Odborná garance

Velmi oblíbeným způsobem, jak docílit toho, aby informace měla určitou váhu, je citované odborníka jak například „vědci varují“ nebo „experti zjistili“, což není vůbec žádná záruka pravdivosti. Ve většině případů není uveden ani zdroj citace, ani jiný názor. Tyto „citace“ jsou ve valné většině upraveny a vytrženy z celkového kontextu.

1.2.1.4 Shluk podobných témat

Snaží-li se manipulátor nebo internetový troll dodat svému příspěvku a jeho obsahu větší emoční náboj a vyvolat ve čtenářích vyšší míru strachu nebo vzteku, nakombinuje do svého sdělení většinou několik dalších zpráv, které mají za úkol vyvolat výše zmíněné emoce.

1.2.1.5 Podsunutí vlastního názoru

Obsahy článků věnující se nějaké konkrétní události se povětšinou skládají z více názorů či obsahují více pohledů na danou problematiku. Často se může jednat jak o komentář odborníků věnujících se danému odvětví nebo příspěvek náhodných svědků apod. Pokud že chce manipulátor čtenáři podsunout svůj pohled na věc, bez toho, aby to bylo příliš zřejmé,

„obalí“ své tvrzení a svůj přístup k věci v dalších, rozdílných názorech, které mohou být na první pohled nic neříkající a velmi hloupé. Pouze svůj pohled formuluje jasným a rozumným stylem – i přesto, že se stále jedná o názor zavádějící.

1.2.1.6 Devalvace jiného názoru

Pokud že by měl manipulátor problém s vyvrácením či zpochybněním informace, pokusí se znevážit zdroj, z kterého informace vzešla. Jestli-že se mu podaří najít nějakou špínu – nebo i kdyby si ji měl vymyslet, v očích čtenáře, pokud že se jedná o důvěřivého jedince, s velkou pravděpodobností změní jeho postoj k problematice. Čtenář si totiž často pravdivost manipulátorova tvrzení ani neověřuje.

1.2.1.7 Skandální křik

Manipulátor si velké publikum může získat tak, že budou jeho sdělení vyčnívat z, pro určité lidi, obrovského přebytku informací. Manipulátor hlásá názory, které jsou zjednodušené a zkratkovité či zavádějící – zkrátka takové, které nevyžadují vyšší míru kritického myšlení. Jde o snadný způsob zviditelnění se, který mohou využívat i bulvární média. Cílem je, aby se o informaci mluvilo, aby si jí lidé všimli. Pokud že by vyšlo najevo, že je informace nepravdivá, je jedna z možností manipulátora se „nenápadně“ omluvit a uvést informace na pravou míru tak, jak si toho už moc dalších lidí nevšimne.

1.3 Konspirační teorie

V této podkapitole se zaměřuji na konspirační teorie. Proč tu jsou, proč je čteme a proč nás zajímají. Konspiračním teoriím se nedá vyhnout, ty tu byly, jsou a vždycky budou. Věří, těmto informacím, jen malé procento lidí s velkou fantazií nebo přesně naopak se radíme k těm co „vědí“? Která skupina lidí věří mediálním lžím nebo jsme všichni jenom ovce?

1.3.1 Hledáme důvody

Kde můžeme najít pravdu? Každý se těžko vyrovnává s křivdou a zlým úmyslem. Potřebujeme, aby vše mělo svoje opodstatnění a důvod, potřebujeme hledat spravedlnost.

Všichni se snažíme žít dobrý život podle vlastních morálních hodnot a nikdo nemá pocit, že si zaslouží trpět. Zlé věci se dějí a je velice těžké si tento fakt připustit a faktem je, že špatné události se dějí bez kontroly.

1.3.2 Vysvětlení

Nejsnazší dělení je na lidi „hodné“ a „zlé“ a zakódování naší mysli to vždy dělíme na „hodní“ my a „zlí“ oni. Jsme obklopeni takovým množstvím informací, které si protirečí, že si potřebujeme zjednodušit složitý svět, proto si vytváříme jakékoliv zkratky. V dnešní době je téměř nemožné si vytvořit kvalifikovaný názor. Jsme nastaveni tak, že potřebujeme dávat věcem jasný smysl a nejistoty úplně minimalizovat.

1.3.3 Kontrola

Proč věříme mediálním lžím a konspiračním teoriím? Protože nám velmi často nabízí vysvětlení a způsoby, jak se zlu vyhnout. A protože nám zpravidla stačí velmi málo, třeba jenom vědět, jak to bylo „doopravdy“. Takže abychom unikli jedům z letadel, stačí dát před vchod hrnek s čajem, který jedy a viry neutralizuje a jsme hrdinou v boji, který obešel všechny vědce a inženýry. Cítíme se jako „svobodní“ a s pocitem, že víme, kde je pravda. Jsme v kolotoči, kde se vymezuje jedna skupina od druhé. Kde ostatní věří informacím z mainstreamových medií. Tímto vzniká kruh, kde zástupce konspiračních teorií si neuvědomuje, že sám čerpá informace z „alternativních“ a neověřených zdrojů. Tak jako všichni, tento jedinec, podléhá takzvanému konfirmačnímu zkreslení – vyhledává takové informace, které potvrzují jeho názor. Člověk postupně věří každé myšlence, která pochází z daného zdroje.

1.3.4 Příklady

Proč jsou konspirační teorie, tak oblíbené? Jsou to příběhy, které zaujmou.

„Kamarádova kamarádka jednou jela z práce a cestou vzala stopaře. Sedl si na zadní sedadlo. Chvilí si povídali, ale řidička z něj za chvíli začala mít jakýsi divný pocit. Pět kilometrů před městem nakonec zastavila a poprosila ho, aby vystoupil. Když přijela domů,

zjistila, že si stopař zapomněl na sedadle kufřík. Otevřela ho. Byly v něm dvě rukavice a struna.“⁷

Proč se příběh šíří sám i když se nikdy nestal?

- **Jednoduchost.** Příběh se zdá na začátku komplikovaný, ale jakmile se dostane k jádru, všechny důvody a příčiny jsou najednou velice jasné.
- **Překvapení.** Nečekané obraty a závěry.
- **Uvěřitelný.** Každý zná příběhy o stopařích. Konspirační teorie stojí na věrohodnosti.
- **Emoce.** Příběhy pracují s emocemi. Především se strachem.

1.4 Zkreslený názor

Informace filtrují všichni bez výjimky. Vybíráme si takové informace a názory, které souhlasí s naším vlastním přístupem v dané oblasti, které sdílíme – jedná se o tzv. konfirmační zkreslení. Takový filtr máme i jako učitelé, lékaři, právníci, dělníci – jinými slovy, nezáleží na intelektu nebo na množství našich vědomostí. Přesto jedinci, kteří jsou obecně zvědavější a mají více zakotvené vědomí vlastní hodnoty, mají tendenci se pokoušet na svět okolo nás dívat více objektivně (nebo se o to alespoň pokoušet).

Rozdíl není v kvantu informací, ale v tom, co si z nich vybereme. Pravda je na obou stranách. Tragédie v Nice se stala, někteří muslimové jsou skutečně arogantní, muslimští teroristé existují, a i ostatní muslimové někdy páchají trestné činy. Stejně tak v Sýrii stále umírají lidé, na útěku jsou rodiny, které potřebují pomoc, a mnozí uprchlíci jsou lidé se zcela stejnými hodnotami, jako máme my.“⁸

⁷ HEATH, Dan a Chip Heath. *Made to stick: Why some Ideas Survive and Others Die*. 2010. Random House on January 2, 2007. ISBN 9780812982008.

⁸ Jak se tvoří zkreslený názor | Psychologie.cz. Homepage | Psychologie.cz [online]. Copyright © Copyright Mindlab s.r.o. [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/jak-se-tvori-zkresleny-nazor/>

1.4.1 Filtrování informací

„Častým názorem u všech je: „Mě se to netýká, já přemýšlím objektivně.“ Jeden z hlavních projevů konfirmačního zkreslení je navíc ten, že si cíleně vybíráme své zdroje informací tak, aby nám přichozí informace zapadaly do vlastních názorů. Vzniká tak kruh posilování názoru, ze kterého se čím dál hůř odchází – protože by to třeba znamenalo přiznat, že jsme se mýlili hodně a dlouho.“

Zároveň je přirozené, že máme tendenci si vybírat takové mediální zdroje, které nás baví. Jako lidé v informacemi tak pohlceném světě nejsme, a ani být nemůžeme, nastavení tak, abychom dokázali vstřebat všechny informace, které přichází naším směrem. Pokud se například ponoříme do četby konspiračních teorií na pochybných serverech, své názory si pak často utvrzujeme čtením diskuse pod články. Při snaze porozumět světu kolem nebo při snaze o vytvoření si nějakého názoru potřebujeme filtry a mentální zkratky.⁹

1.5 Priming

„Priming označuje kognitivní proces, při kterém podnět z dřívějšíka ovlivňuje pozdější chování a myšlení jedince, například to, jak později vnímá podobný podnět. Jedná se o příklad automatického uvažování a v mysli člověka k němu dochází neúmyslně a bezděčně.“¹⁰

Naše chování, naše pozornost, paměť i duševní výkon se dají změnit několika slovy. Pokusy s primingem dokázaly, jak křehký nástroj je mozek. V 90. letech američtí psychologové prováděli několik pokusů na studentech, během nichž se snažili co nejjemněji manipulovat studenty.

„Účastníci experimentu, kteří dostávali nejvíc stimulů spojených s penězi, mnohem méně žádali o pomoc druhé, ale také mnohem méně pomoc nabízeli. Zkrátka chovali se individualisticky a soběstačně.“

⁹ Jak se tvoří zkreslený názor | Psychologie.cz. Homepage | Psychologie.cz [online]. Copyright © Copyright Mindlab s.r.o. [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/jak-se-tvori-zkresleny-nazor/>

¹⁰ Informační systém [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/ivul7/Diplomova_prace_Priming_JanDavid.pdf

Pokud promyslíme důsledky tohoto efektu, je zřejmé, proč je tak důležité o něm vědět a proč mu psychologové v posledních desetiletích věnovali tolik pozornosti. Na tom, jakou televizní stanici sledujeme nebo co jsme dělali dnes ráno, záleží mnohem víc, než se na první pohled zdá.

„Nejvíce fascinující asi je, že navzdory tomu, jak jsou podněty často zřetelné (souhlasný pohyb hlavy nebo obrovská reklama před naším domem), nepřikládáme jim patřičnou váhu a raději hledáme zdánlivě racionálnější vysvětlení našich postojů nebo činů sami v sobě. Jsme mnohem víc ovlivnitelní, než jsme ochotní si připustit.“¹¹

¹¹ KAHNEMAN, Daniel. Myšlení: rychlé a pomalé. V Brně: Jan Melvil, 2012. Pod povrchem. ISBN 978-80-87270-42-4.

2 REŠERŠE

V této části práce se zaměřuji na umělce, díla a umělecké směry, které mají mně blízké styly vyjádření a nesou podobné myšlenky. Kapitola je rozdělena do dvou částí, kde první je zaměřena na abstraktní umění. Abstraktní umění má v této práci zásadní místo, právě proto, že celá práce vznikla na základě abstraktních skic, které jsem vytvořila za doby karantény letošního jara. Druhou částí je sklo nebo jiné medium jako subjektivní motiv s pohledem na realitu nebo motiv emocí.

2.1 Abstraktní umění

Abstraktní umění je nekonkrétní, nezobrazuje žádné určité osoby, předměty ani prostředí, někdy označované i jako čisté umění. Abstraktní dílo můžeme interpretovat pouze jako rovinu subjektivního pocitového výkladu.

„Cílem abstraktního umění je individuální a originální tvorba, nezávislá na přírodě, neboť se nejedná o nápodobu, ale o skutečné umělecké dílo, samostatný námět, který dýše duchem, o výtvor, který svou existenci nachází v umělci a jenž je podroben vnitřní potřebě.“¹²

2.1.1 Abstraktní expresionismus

Termín abstraktní expresionismus se užívá od dob konce druhé světové války až do počátku 60. let a je to souhrnné označení pro směr abstraktní moderní malby. *„Styl abstraktního expresionismu se vyznačuje použitím jakési podvědomé spontánní energie, která pomáhá utvářet dynamické a působivé dílo. Abstraktní expresionismus v sobě popíral tradice předchozího umění, prosazoval hluboké a formující emoce umělce, které vycházely z jeho osobnosti a nitra, nikoliv z konkrétních nebo figurativních inspirací v přírodě a okolním světě. Toto umění bylo čisté, svým způsobem protestovalo proti jakémukoliv vlivu kromě vlivu samotného umělce. Umělci používali rozměrná plátna, která na rozdíl od dřívějších tradic v umění pokrývali celá, bez zaměření na hlavní plochy obrazu. Abstraktní expresionismus není definován jednotným stylem, jako spíše celkovým pocitem a přístupem k tvůrčímu procesu.“*

¹² ČERNÁ, Marie. *Dějiny výtvarného umění*. 7., rozšířené a upravené vydání. Ilustroval Pavla GRÜNEROVÁ. Praha: Idea servis, 2019. ISBN isbn:978-80-85970-93-7.

*Abstraktní expresionismus se svým převratným stylem a dynamikou stal nejen prvním uznávaným stylem Spojených států, ale také hlavní inspirací pro evropské umění druhé poloviny 20. století.*¹³

Obr. 1 Jackson Pollock, *White light*, 1954¹⁴

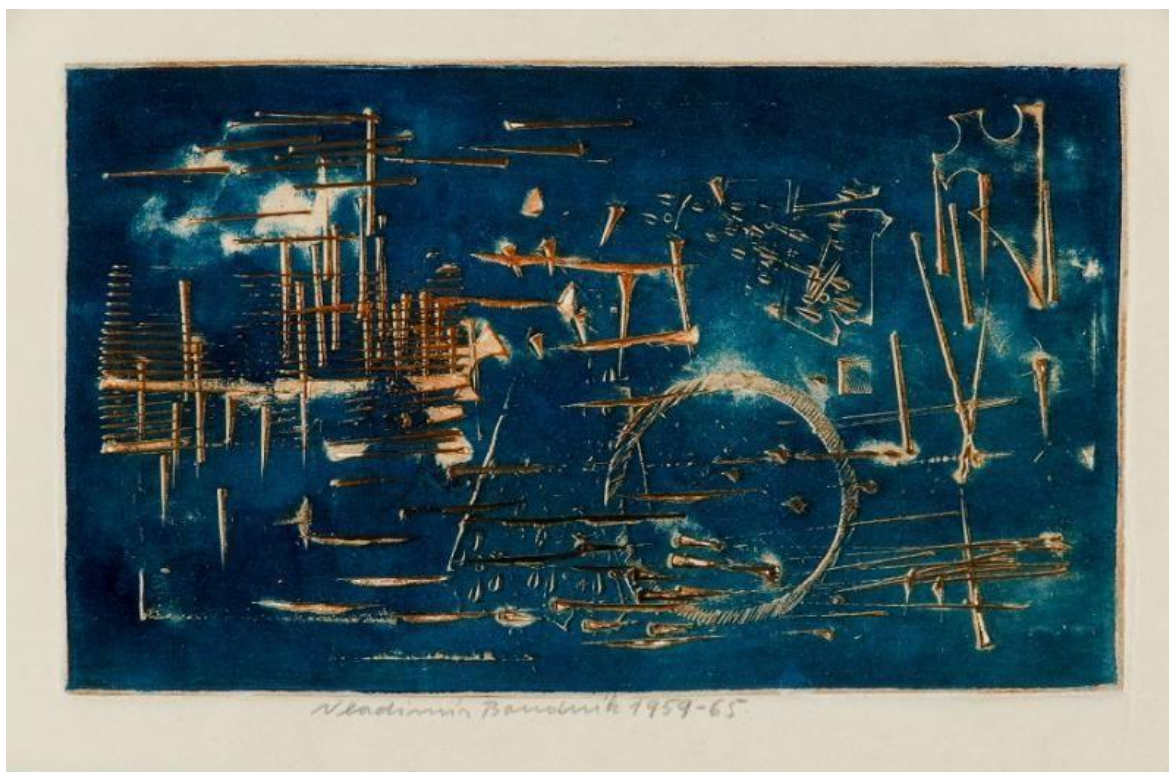
2.1.2 Informel

Směr, který staví na bezprostřednosti, vitalitě a nezkaženosti, bourá koncepty tradičního umění a kompozice. Je spontánní, iracionální a svobodný. Vychází z dynamiky amerického abstraktního expresionismu a je protikladem přesného geometrického umění. *„Informel byl uměním netvárnosti, k vytváření hrůzného napětí používal silné vrstvy barvy s kousky omítky, rozdrčeným mramorem, pískem i sádrou. Umělec pracoval s barvou jako s blátem, všemožně ji míchal a kupil vrstvy na povrchu plátna v životnosti i dynamice. Barevná*

¹³ Abstraktní expresionismus | ARTMUSEUM.CZ. ARTMUSEUM.CZ [online]. Copyright © 1999 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer_id=55

¹⁴ Jackson Pollock. White Light. 1954 | MoMA . MoMA [online]. Copyright © 2020 The Museum of Modern Art [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.moma.org/collection/works/79481>

*hmota pak na plátně zobrazovala širokou škálu pocitů, vidin samoty, odcizení, hněvu, hrůzy i zničení časem. Informel byl antikompoziční a neuspořádaný.*¹⁵

Obr. 2 Vladimír Boudník, *Aktivní grafika (Horizontály a vertikály, Stopy materiálu)*, 1959-1966¹⁶

2.1.3 Gerhard Richter

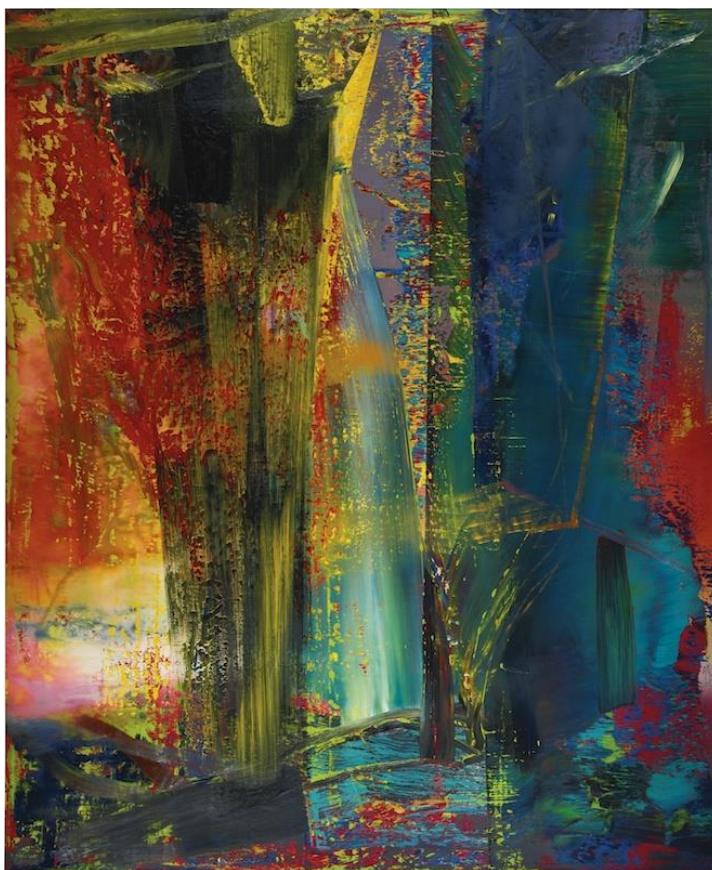
Gerhard Richter je německý malíř, který se narodil 9. února 1932 v Drážďanech a vyrůstal pod vlivem válečných událostí a nacistického Německa. Jedna část Richterovy tvorby je definována jeho snahou o zobrazení skutečnosti co nejvěrnějším způsobem v pojetí realistického malířství. Richter je nesmírně všestranným a různorodým umělcem, často se

¹⁵ BERAN, Zdeněk. *Informel. Sborník symposia*. Praha: Akademie výtvarných umění, 1991.

¹⁶ Vladimír Boudník, *Aktivní grafika (Horizontály a vertikály, Stopy materiálu)*, 1959-1966 -. Front page - [online]. Dostupné z: <https://www.artmap.cz/vladimir-boudnik-aktivni-grafika-horizontaly-a-vertikaly-stopymaterialu-1959-1966/>

pohybuje v oborech hyperrealismu i abstrakce, s oblibou kombinuje techniky malby i fotografie a stále hledá a objevuje nové výrazové prostředky. Často pracuje na výrazně abstraktních dílech, které jsou převážně monochromatické nebo založené na spektru barev.

„Tematicky se Richter snaží vytvořit abstraktní obrazy, které jsou odpovědí na jakékoliv násilí a nesvobodu a které vypovídají o smrti, bolesti a vzpomínkách. Vyvolávají smutek a zoufalost i melancholické pocity, zobrazují Richterovu touhu po svobodě myšlení i sebevyjádření, které se mu nedostávalo nejdříve v jeho dětství v hitlerovském Německu a později v komunistické Německé demokratické republice.“¹⁷

Obr. 3 Gerhard Richter, *Abstraktes Bild*, 1986¹⁸

¹⁷ Gerhard Richter | ARTMUSEUM.CZ. ARTMUSEUM.CZ [online]. Copyright © 1999 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=625

¹⁸ Abstract Painting [599] » Art » Gerhard Richter. Gerhard Richter [online]. Copyright © 2020 Gerhard Richter [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.gerhard-richter.com/en/art/paintings/abstracts/abstracts-19851989-30/abstract-painting-4824/?p=1>

2.2 Sklo a jiné médium

2.2.1 Vladimír Kopecký

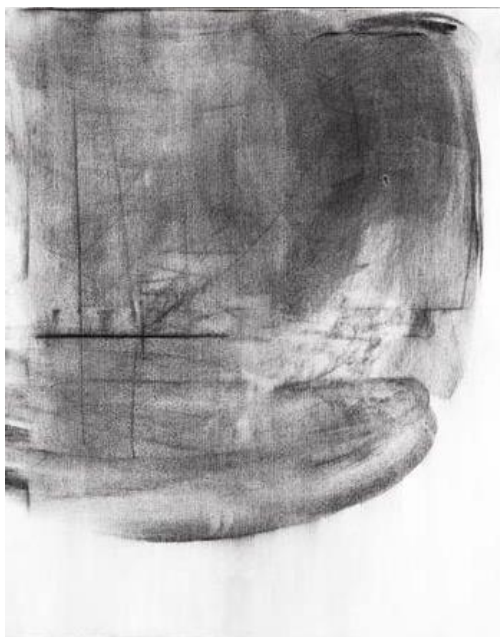
Významný český malíř, grafik a sklářský výtvarník, který byl do roku 2008 vedoucím Ateliéru skla na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Narodil se ve Svojanově, později se rodina přemístila do Děčína, čímž zásadně ovlivnila a nasměrovala Kopeckého ve výběru místních věhlasných sklářských škol. Jeho osobitý projev v tvorbě a kombinace různých nesourodých materiálů představuje Kopeckého tvorba po celou dobu působení. Jeho díla se dají rozdělit do dvou odlišných skupin, a to na geometrickou malbu a „ošklivé“ skleněné objekty.

„Sklo pro mne není subjektem mého vyjádření, je pouze prostředkem k dosažení neznámých cílů... Sklo neglorifikuji. Je možné s ním nakládat různě, i proti zaběhnuté představě o něm, tedy i ošklivě – sám jsem termín ošklivé sklo na začátku šedesátých let razil. Tím ale nemyslím, že sklo vždy takové musí být. [...] Jde mi o to, aby hotová věc ze skla poskytovala pozorovateli hlubší význam a nepromlouvala jen vlastnostmi materiálu, které jsou sice jedinečné, ale stavět na nich mi připadá málo. Ve své práci, která je přísně geometrická i spontánně expresivní, se snažím vyslovit všechno to, co mne fascinuje: nekonečnost prostoru, ticho, úzkost a melancholii...“ [Citace z katalogu Vladimíra Kopeckého k výstavě v GHMP, 1999]¹⁹

První část působení Kopeckého v umělecké sféře se zaměřovala na malbu. S postupem času se k dílům připojily i architektonické realizace, které vytvořily v jeho další tvorbě pevné místo.

Na počátku umělecké kariéry se Kopecký zaměřil na malbu, ale i architektonické realizace zaujímají v Kopeckého tvorbě pevné místo. *„Jeho první zakázkou pro veřejný prostor byla výzdoba nádraží v Havířově – monumentální mozaika o rozloze 65 m² s motivem holubice z barevného skla (1963). Vladimír Kopecký vytvořil také několik stěn z pískovaného skla, převážně do hotelových interiér.*

¹⁹ Artlist – databáze současného umění: Vladimír Kopecký. Artlist – databáze současného umění: Artlist – Umělci [online]. Copyright ©2006 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/vladimir-kopeccky-1202/>

Obr. 4 Vladimír Kopecký, *Unavená mysl*, 2017²⁰

Spolu s Vjačeslavem Irmanovem vytvořili stěnu ve vstupu do objektu sázavských skláren Kavalier složenou z betonových a skleněných vertikál. Zkraje sedmdesátých let vznikají první Kopeckého vrstvené skleněné objekty. V nich působí geometrický efekt tabulek řazených za sebou a vytvářejících hloubku objektu pomocí namalovaných, nalepených či vypisovaných segmentů. Sklo se tak stává v jeho tvorbě dominantním. S vrstvenými strukturami autor experimentuje až do přelomu let osmdesátých. Důležitým předělem je rok 1982, kdy autor začal využívat techniku polévání předmětů barvou. Tu poté aplikoval i na skleněné realizace. Propojil tak malbu a sklo; později se připojil i akční prvek v podobě jakýchsi happeningů, při nichž Kopecký poléval sklo před publikem.²¹

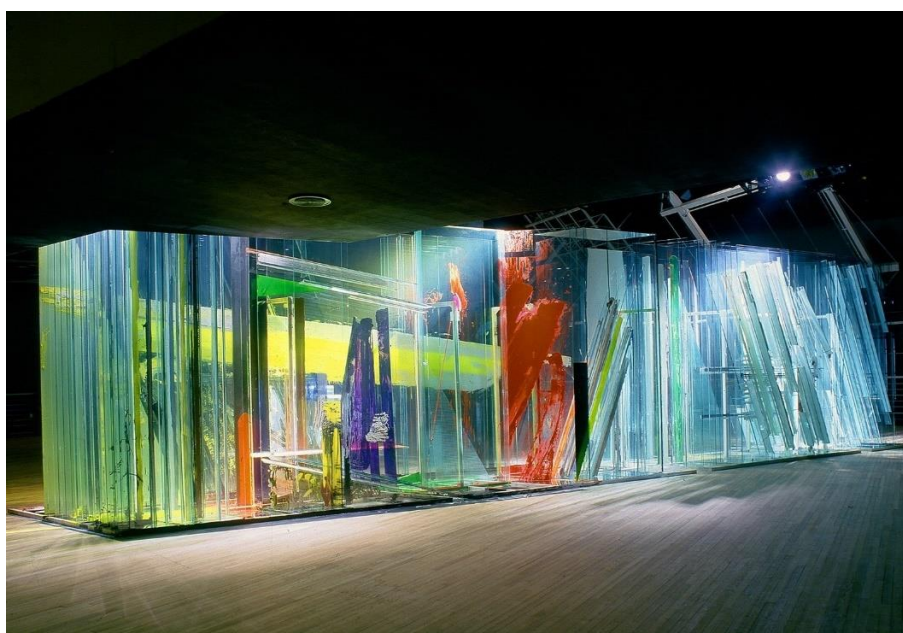
Pro Expo 92 v Seville Kopecký vytvořil monumentální jedenáctimetrovou instalaci z plochého skla, které políval barvami, čímž chtěl expresivně zachytit železniční nehodu. Jeho díla jsou známé nejenom na území Česka, ale i v zahraničí. Za jeho celoživotní přínos převzal v roce 2009 Cenu Ministerstva kultury v oblasti výtvarného umění.

²⁰ PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.291. ISBN 9788087989500.

²¹ Artlist – databáze současného umění: Vladimír Kopecký. Artlist – databáze současného umění: Artlist – Umělci [online]. Copyright ©2006 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/vladimir-kopecky-1202/>

Obr. 5 Vladimír Kopecký, Vjačslav Irmanov, Sklárny Kavalier Sázava, 1968-1975²²

Obr. 6 Vladimír Kopecký: EXPO 92 Sevilla, 1992²³

²² Soubor:Vladimír Kopecký, Sklárny Kavalier Sázava, 1968-1975.jpg – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vladim%C3%ADr_Kopeck%C3%BD,_Sk1%C3%A1rny_Kavalier_S%C3%A1zava,_1968-1975.jpg

²³ Plastika Expo 1992 - Kamenický Šenov. Úvodní stránka – Kamenický Šenov [online]. Dostupné z: https://czech-glass-school.cz/osobnosti/ak-mal-vladimir-kopecny/jb6ae87e_sev_039/

2.2.2 Jiřina Žertová

Jiřina Žertová se narodila v roce 1932. jedná se o sklářskou umělkyni, která pracuje především technikou malby na ploché sklo a následného vršení jednotlivých plánů skla za sebou.

V mládí studovala na Státní Grafické škole, kterou absolvovala v roce 1950 a poté pokračovala studiem monumentální malby pod vedením profesora Jana Kaplického na Vysoké Škole Uměleckoprůmyslové v Praze, kterou dokončila v roce 1955. Její tvorba prošla od počátku studií různými změnami.

Nejdříve se věnovala sklu broušenému, později, od 70. let zkoušela ve své tvorbě experimentovat s volnou, skleněnou plastikou. Než se ale Jiřina Žertová začala věnovat malbě na tabulové sklo, navrhovala i užité předměty, jako například skleněné vázy či jiné objekty z foukané skla. Navrhovala tak například pro sklářskou huť ve Škrdlovicích, pro které vyhotovila návrhy výrazných, hutně tvarovaných objektů, které měly výrazné povrchové i vnitřní struktury. Za svého profesního života dále navrhla například i broušené dekory pro sklárnu Bohemia Poděbrady.²⁴

Obr. 7 Jiřina Žertová, *Brána temnoty*, 2001²⁵

²⁴ Malý, Zbyšek, ed. a Malá, Alena, ed. Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2010. Díl XXI. W – Ž. Vyd. 1. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2010. Prameny a dokumenty. ISBN 80-86171-35-7.

²⁵ Jiřina Žertová. Jiřina Žertová [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://jirinazertova.cz/>

Její objekty vynikají výraznou barevností, hravostí a originalitou tvaru. Ve vývoji její tvorby, začátkem 90. let, vyměnila Jiřina Žertová foukané sklo za ploché. Vrstvením tabulového skla a propojením s barevností, kterou využívala už v předchozí fázi tvorby, vytváří optické a iluzorní instalace, které vytváří dynamické shluky barev, geometrické obrazce a abstraktní vyjádření ukotvené v tabulích skla.

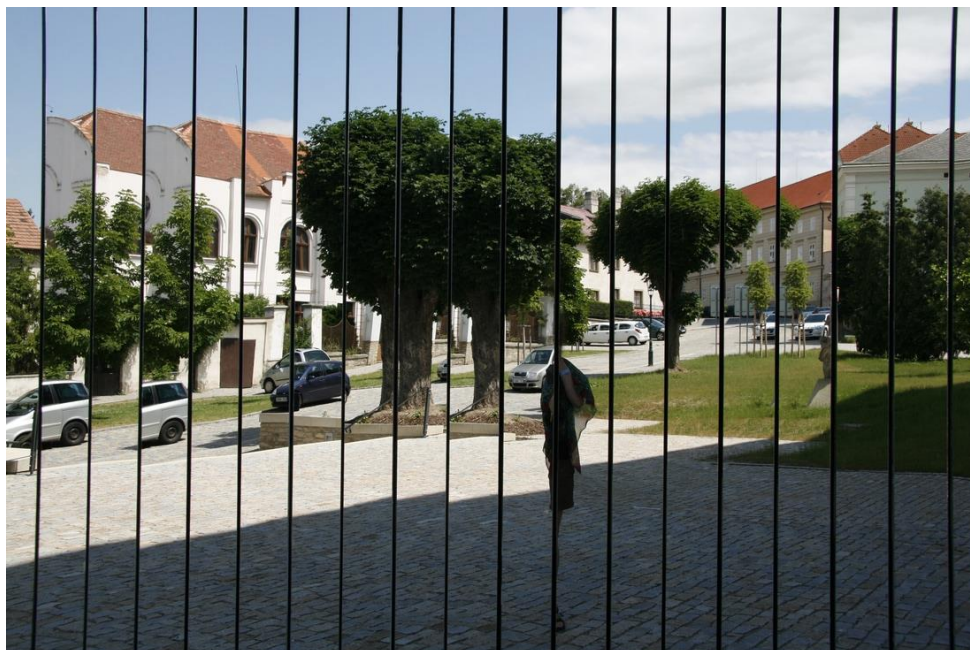
2.2.3 Klára Horáčková

Umělkyně a designérka žijící v Praze. Vystudovala VSUP v Praze ateliér skla u prof. Vladimíra Kopeckého. Zúčastnila se několika stáží, v roce 2004 v Ateliéru sochařství u prof. Jiřího Beránka, v roce 2005 absolvovala stáž ve Finsku na škole Wetterhof school of Art and Design, Häme Polytechnic Hämeenlinně. Na VŠUP byla vedoucí sklářské dílny v letech 2008-2013 se zaměřením na techniku tavení, spékání a malbu na skle. Na škole také působí jako asistentka Ateliéru skla u Ronyho Plesla od roku 2011 zároveň působí jako vedoucí studia Transformation in Glass na Prague Institute, NCSU.

Obr. 8 Klára Horáčková, *Mirror*, 2013²⁶

²⁶ Mirror – KLÁRA HORÁČKOVÁ. KLÁRA HORÁČKOVÁ – home [online]. Dostupné z: <http://www.klarahorackova.com/mirror.html>

Obr. 9 Klára Horáčková, *Mirror 2*, 2013²⁷

Mezi jedno z nejznámějších děl Kláry Horáčkové patří objekt Zrcadlo, které vzniklo v reakci na přesycenost vizuálními podněty, kde chtěla autorka upozornit na všudypřítomnost vytvořených obrazů, které ovlivňují naše vnímání a pohled na svět. Se silnou myšlenkou, se kterou Klára Horáčková dílo vytvořila naprosto souhlasím. Podle Horáčkové trávíme velké množství času přemýšlením o představách někoho jiného a mnohdy takto strávený čas dokonce převažuje. Často se stírají hranice mezi osobním, cizím, vnuceným nebo virtuálním či „reálným“ pohledem na svět.

Objekt Zrcadlo vytvořila použitím „ready made“ billboardu, kde nahradila mechanicky otáčející lamely, určené pro reklamní potisk, pláty zrcadel. Pomocí nich otáčí pozornost zpět do reality. Místo prezentování manipulativní reklamní informace se mění původní smysl billboardu. Obraz stále pracuje v určitých cyklech, je vždy podobný jako předchozí, ale není nikdy stejný. Pomocí mechanického otáčení vzniká koláž, složená z pruhů odrazů, která však díky neustálému pohybu, ani tento pohled však není věrný.

²⁷ Mirror – KLÁRA HORÁČKOVÁ. KLÁRA HORÁČKOVÁ – home [online]. Dostupné z: <http://www.klarahorackova.com/mirror.html>

2.2.4 Václav Cígler a Michal Motyčka

„Jsem podmíněn tušením, umění je vyjevováním tušeného.“

- Václav Cígler

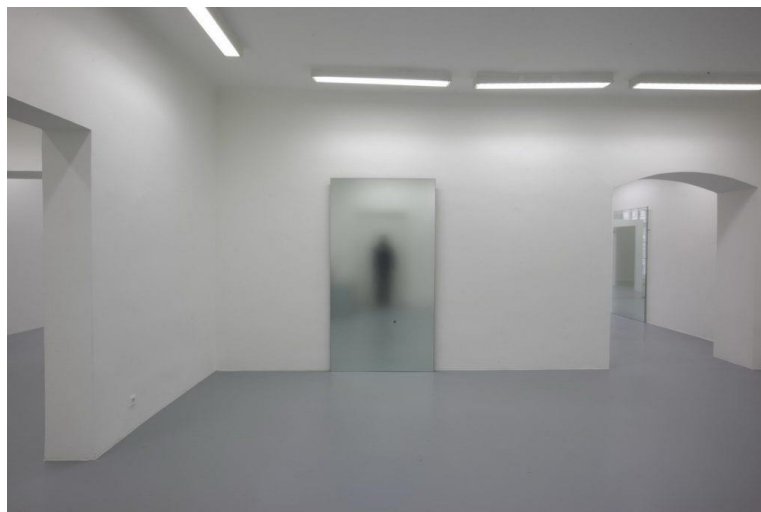
První spolupráce a dialogy Václava Cíglera a Michala Motyčky vznikly v roce 1999. Díky vzájemnému uměleckému porozumění mají za sebou řadu projektů v galeriích, soukromých sbírkách i na veřejném prostoru u nás i v zahraničí. Jejich společné výstavy charakterizuje projev jiného citového a plošného vnímání světa, v podstatě být sám se sebou.

Václav Cígler se narodil roku 1929 ve Vsetíně. Po maturitě na gymnáziu vystudoval Vyšší odbornou školu sklářskou a Střední školu Nový Bor a v letech 1951–1957 studoval v ateliéru Josefa Kaplického na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. V 60. a 70. letech působil jako vedoucí ateliéru skleněné architektury na Akademii výtvarných umění v Bratislavě. Je autorem mnoha uměleckých objektů a architektonických realizací, například skleněných objektů ve stanicích pražského metra Náměstí Míru a Náměstí Republiky. Václav Cígler je mezinárodně uznávaný autor v oboru skla.

Michal Motyčka narozen v roce 1974 v Praze, vystudoval na fakultě architektury na ČVUT v Praze, pod vedením prof. Mariana Karla absolvoval ateliér Sklo v architektuře na VŠUP v Praze, zúčastnil se studijních stáží na Škole architektury prof. Emila Prikryla na AVU a na oboru skla na Rhode Island School of Design v Providence v USA. V jeho díle se prolíná architektura se současným vizuálním uměním a otevírá tak nové možnosti nahlížení na současné umění.

„Vrcholnými událostmi tvorby do architektury z posledních let jsou realizace do historické a také sakrální architektury Václava Cíglera a Michala Motyčky. Jejich spolupráce začala v době rekonstrukce někdejších Sovových mlýnů v Praze. V té době mladý architekt Michal Motyčka, studující u Mariana Karla, byl přítomen přípravám projektu obří krychle a dalších sklářských děl integrovaných do stavby a jejího okolí. Svůj projekt v té době řešil i přítomný Václav Cígler a s ním nakonec Motyčka vytvořil pracovní tandem. V tomto spojení s Motyčkova role pohybuje od producenta a manažera až po blízkého spolupracovníka a spoluautora celé řady fyzických realizací.“²⁸

²⁸ PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.336. ISBN 9788087989500.

Obr. 10 Václav Cígler, Michal Motyčka, Akčytom Relgic, České Budějovice, 2016²⁹

A právě Jana Šindelová vysvětlila a popsala na čem spolupráce Cíglera a Motyčky stojí a proč jejich spolupráce funguje. „*Tvorba Václava Cíglera a Michala Motyčky vychází z potřeby vést dialog o umění a společně reagovat na vzniklé podněty, vytvářet podle svého vlastního smyslu „jevící se“ události, vnímatelné při vhodném obrácení pohledu. Při sebereflexi na vlastní prožívání odhalíme ve svém prožitku reflexe světla, ozáření, či celkovou situaci, která se v obměnách opakuje, měnící se odraz obrazu člověka, jenž mizí. Michal Motyčka se zabývá prostorovým konceptem, vychází z dané situace, vytváří prostorové průniky reflexních ploch o velikosti formátu vstupního otvoru do galerie, který se v instalaci opakuje. Václav Cígler klade důraz na skutečnou tělesnou přítomnost člověka, jeho pohyb, prožitek prostoru a sebe sama, oscilaci tvarů a prázdna, přijmutí a odcházení.*“³⁰

V roce 2019 jsem navštívila ve Zlíně výstavu Hranoly a válce v Galerii Václava Chady s komentovanou prohlídkou. Na první pohled minimalistické objekty, které po pár minutách předvedly nekonečnou hru světla, optiky a geometrie. Precizně zpracované sklo dokázalo zabavit všechny smysly a donutilo návštěvníka zapřemýšlet nad detailním propracováním vystavených objektů.

²⁹ Cígler a Motyčka: Světlo, prostor, sklo a divák – CZECHDESIGN. O českém designu víme vše – CZECHDESIGN [online]. Copyright © CZECHDESIGN 2003 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/cigler-a-motycka-svetlo-prostor-sklo-a-divak>

³⁰ Cígler Motyčka – Akčytom Relgic – Galerie současného umění a architektury. Galerie současného umění a architektury – Dům umění České Budějovice [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <http://dumumenicb.cz/vystava/vaclav-cigler/>

Výstava Akčytom Relgic

V roce 2016 proběhla výstava Václava Cíglera a Michala Motyčky v Galerii současného umění a architektury v Domě umění v Českých Budějovicích.

Návštěvníkovi galerie nabídla prostor, v němž si každý sám mohl najít cestu, jak se s tvorbou umělců seznámí, propojí a jak díla pochopí. Výstava neobsahovala ani názvy děl, ani doprovodné texty. Prvky, které obvykle bývají nedílnou součástí všech výstav. Instalace nesla jedinečné pojetí, protože tvůrci nechali volně pracovat návštěvníkovu fantazii, kterého neovlivňovalo žádné sdělení. Tímto krokem udělali výstavu, kde komentářů nebylo třeba a na návštěvníky mohlo působit dílo samo o sobě.

„Výstava se skládá z objektů vrstvených velkoformátových obdélníkových zrcadel a tabulových skel. Díky dokonalému řemeslnému zpracování a důmyslné instalaci vynikají broušené hrany objektů, čímž jsou výrazně exponovány optické vlastnosti skel. Monochromní plochy skleněných tabulí měkce odráží světlo i lidské figury, aniž by byly zrcadly. Samotné plochy, ať již tabulí či zrcadel, jsou formativními složkami celkového prostoru.“³¹

Obr. 11 Václav Cíglér, Michal Motyčka, Akčytom Relgic, České Budějovice, 2016³²

³¹ Cíglér a Motyčka: Světlo, prostor, sklo a divák – CZECHDESIGN. O českém designu víme vše – CZECHDESIGN [online]. Copyright © CZECHDESIGN 2003 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/cigler-a-motycka-svetlo-prostor-sklo-a-divak>

³² Cíglér Motyčka – Akčytom Relgic – Galerie současného umění a architektury. Galerie současného umění a architektury – Dům umění České Budějovice [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <http://dumumenicb.cz/vystava/vaclav-cigler/>

2.2.5 David Spriggs

David Spriggs se narodil roku 1978 v anglickém Manchesteru a roku 1992 imigroval do Kanady. Titul bakaláře získal na univerzitě Emily Carr ve Vancouveru, poté na univerzitě Concordia University absolvoval magisterské studium. Zúčastnil se několika studentských stáží na londýnské Central St. Martins College of Art (1999) a na německé Bauhaus Universität ve Výmaru (2006). V roce 2012 vystavoval v Praze v rámci Prague Biennale 5. Jeho dílo je zastoupené v trvalých sbírkách Montreal Museum of Fine Arts a National Museum of Quebec.

Spriggs ve své práci pracuje s jednotlivými symboly a vnímáním samostatných barev, stejně tak počítá s jejich sociálním, politickým a historickým významem, který se v nich zároveň promítá. Hlavním doménou Spriggsových instalací se stalo monochromatické provedení.

Výstava, která proběhla v roce 2012 v Praze se konala v Trafo gallery a nesla název Red. *„Na první pohled ve vás instalace Red vyvolá pocit, že sledujete mohutný mrak červené barvy zavěšený do prostoru. Barva samotná se stala hmotou. Při dalším pohledu spatříte prchavou přirozenost samotné barvy, která se mění úhlem pohledu. Monumentální instalace, vytvořená přímo pro halu Trafačky, zaplňuje prostor s majestátní silou nejen pouze svou velikostí, ale i ponořením haly do její pulzující rudé záře. Vzhledem k použití vertikály haly je instalace Red určena k nahlížení z více úrovní a úhlů v prostoru. Třídímenzionální působení, které je ve Spriggsově díle charakteristické, je v této instalaci využité k pokusu průniků barvy prostorem.*

Červená barva je z historického hlediska symbolem krve a budova Trafačky může být v tomto případě chápána jako fyzické tělo, jehož životní úsečka je vzhledem k pravděpodobné demolicí u konce. V souvislosti s historií graffiti v Trafačce jsou v instalaci použité barevné spreje na vrstvených a zavěšovaných pásech průhledného plastického filmu. U rudé barvy také nemůžeme opominout její sociální, politický a stejně tak i revoluční podtext.“³³

³³ David Spriggs – RED – Trafo Gallery Praha. Trafo Gallery Praha [online]. Dostupné z: <https://trafogallery.cz/archiv-kategorii/trafacka-arena/david-spriggs-red/>

Obr. 12 *David Spriggs, Red, Praha, 2012* ³⁴

³⁴ RED – DAVID SPRIGGS. DAVID SPRIGGS – CONTEMPORARY ART [online]. Copyright © 2020 DAVID SPRIGGS. [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://davidspriggs.art/portfolio/red/>

2.2.6 Pavel Korbička

Narodil se roku 1972. Absolvoval Akademii výtvarných umění v Praze na ateliéru Stanislava Kolíbala socha-prostor-instalace a ateliéru konceptuálních tendencí Miloše Šejna. Jako pedagog působí na Fakultě výtvarných umění v Brně od roku 1998. Zaměřuje se na instalace site-specific, audiovizuální projekty a pohybové kaligrafie, ve kterých se zaměřuje na zkoumání prostoru a procesu jeho vnímání. Základním prvkem použitým v jeho tvorbě je prostor a světlo. Jeho práce jsou vždy založené na konkrétním prostoru, k němuž autor přistupuje, jak sám říká s „přesností architekta a uvážlivostí vědce“. Pomocí neonových trubec a polykarbonátových desek vytváří „novou realitu“. Autor přistupuje ke každému dílu detailním nastudováním prostoru a pomocí kresby začne vytvářet detailní vizualizace. Vytvořený objekt se tak stává součástí celého prostoru.

Výstava *Horizonty světla*, která byla v roce 2019 vytvořena pro galerii Artikle v Brně se skládala ze dvou geometrických minimalistických celků. Jednou částí byly horizontální barevné neony a světelná krychle, kterou autor vytvořil opět v dialogu s daným prostorem galerie, která vytvářela iluzi trojrozměrného objektu.

Obr. 13 *Pavel Korbička – Horizonty světla*³⁵

35 Pavel Korbička – Horizonty světla | ARTIKLE. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://artikle.cz/cs/aktuality/pavel-korbicka-horizonty-svetla/>

Obr. 14 Pavel Korbička - *Horizonty světla 2*³⁶

2.2.7 Olafur Eliasson

Umělec narozen roku 1967 v Copenhagenu. Je jedním z nejvýraznějších konceptuálních umělců. Proslul monumentálními instalacemi a sochami, kde využívá elementární materiály, jako je světlo, voda a teplo. Vystudoval Dánskou královskou akademii umění, roku 2009 se stal profesorem na Universität der Künste v Berlíně, momentálně učí na škole umění a designu v Addis Abebě. V roce 2014 získal Wolfovu cenu za umění. Umělec je známý pro jeho spolupráci s odborníky ze všech okruhů, se spisovateli, architektky, teoretiky i vědci. Stěžejní bodem je práce s prostorem a vnímání člověka jako součást prostoru.

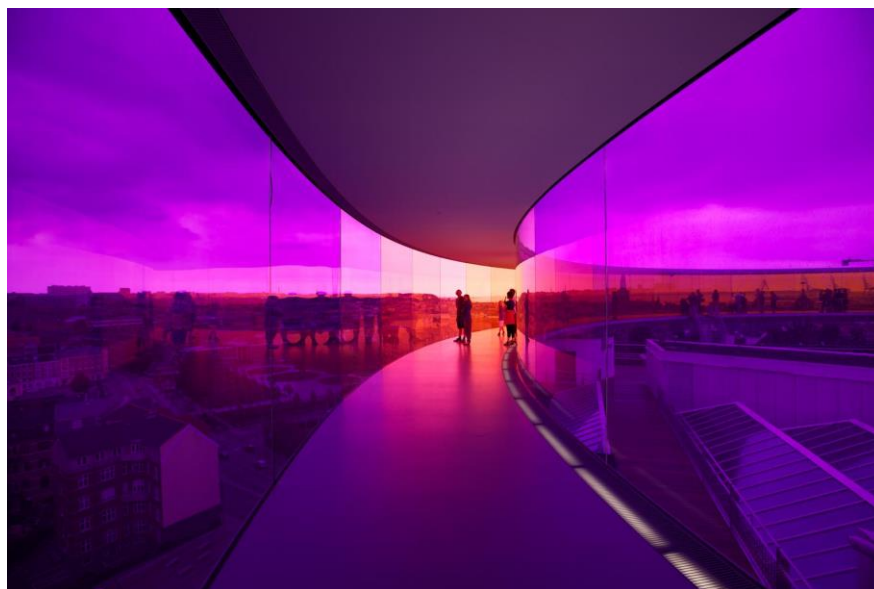
Projekt Your Rainbow Panorama, který vytvořil na střeše ARoS Aarhus Kunstmuseum v Dánsku ukazuje na jeho práci se světlem, barvami a vnímáním prostoru. Vytvořil tunel ve tvaru prstence, jehož stěny jsou seskládány z barevného spektra. Jeho cílem bylo vytvořit zcela nový pohled na město. Návštěvníky tak pobízí ke vstupu do umělec-

³⁶ Pavel Korbička – Horizonty světla | ARTIKLE. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://artikle.cz/cs/aktuality/pavel-korbicka-horizonty-svetla/>

kého díla a k zamyšlení se nad prostorem uvnitř tunelu a vně. Nutí tak k zamyšlení o nabízené realitě z nového úhlu pohledu. Barevné spektrum psychologicky působí na návštěvníka tak, podle toho, v jaké barvě se právě nachází. Eliasson tento projekt nazval experimentem a laboratoří proměn lidského vnímání a pocitů z okolního světa.

Obr. 15 Olafu Eliasson *Your Rainbow Panorama*³⁷

Obr. 16 Olafur Eliasson *Your Rainbow Panorama*³⁸

³⁷ olafur eliasson your rainbow panorama now complete. designboom magazine | your first source for architecture, design & art news [online]. Copyright © ole hein pedersen [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://www.designboom.com/architecture/olafur-eliasson-your-rainbow-panorama-now-complete/>

³⁸ Your rainbow panorama • Artwork • Studio Olafur Eliasson. Studio Olafur Eliasson [online]. Dostupné z: <https://olafureliasson.net/archive/artwork/WEK100551/your-rainbow-panorama>

2.2.8 Nobuhiro Nakanishi

Nobuhiro Nakanishi je výrazný japonský konceptuální umělec. Narodil se v roce 1976, absolvovala ateliér volného umění se zaměřením na sochu na univerzitě Zokei v Tokiu v roce 1999, poté získala magisterský titul, v roce 2002, ve stejném oboru v Kyotu na University of Art. Umělec experimentuje s materiály i se způsoby tvorby. Mezi jeho nejčastější díla patří „vrstvené kresby“. Nakanishi tiskne fotografie a grafiky na průhledné plastové panely, které pak skládá za sebe.

Na panely tiskne fotografie míst nebo přírodních jevů z různých pohledů a v různých časových intervalech. Vzniká tak interakce mezi časem, prostorem, dílem a divákem. Instalace vytváří dojem filtrů, kterými prochází čas i prostor. Umělec tak poukazuje na dialogy, které probíhají v každodenním životě.

Obr. 17 Nobuhiro Nakanishi – *Layer Drawings*³⁹

³⁹ Nobuhiro Nakanishi | 中西信洋. Nobuhiro Nakanishi | 中西信洋 [online]. Dostupné z: <http://nobuhirokanishi.com/>

2.2.9 Dana Zámečnicková

Narozena v roce 1945 v Praze. Studium dokončila na Fakultě architektury na ČVUT v Praze, dále studovala architekturu a scénografii na UPRUM pod vedením prof. Josefa Svobody. Než začala svoji samostatnou uměleckou kariéru, pracovala jako architektka pro Karla Hubáčka v Liberci. Dana Zámečnicková působí jako hostující pedagog na několika zahraničních školách a univerzitách v USA, Velké Británii, Japonsku nebo Austrálii. V tvorbě Dany Zámečnickové je patrný její náhled na svět, jako na divadelní představení s emotivními scénami. Její tvorba se stala celosvětově velmi proslulou a získala řadu ocenění. Prostorová díla získala do své sbírky Victoria and Albert Museum v Londýně a Musée des Beaux Arts v Rouenu. Velkou ctí pro české sklárství bylo, když byla vyzvána jako jedna ze sedmi světových sklářských umělců, aby vytvořila dílo *Theatrum mundi* pro jednu z hal předního světového sklářského muzea v Corningu v USA.

„Průkopnicí spojení počítače a rafinačních technik na povrchu skla se stala v České republice Dana Zámečnicková, v současnosti naše pravděpodobně nejpopulárnější sklářská výrovnice v zahraničí. Již před dvaceti lety začala s kolážemi, jež založila na digitálních transferech různých fotografií na sklo, které dotváří leptáním, rytím, škrábáním, sítotiskem a přímou malířskou akcí včetně asambláží — příkládáním drobných 3D-objektů.“⁴⁰

Do její tvorby patří i monumentální reliéfní panely z lehaného skla. Sklo nechává lehat přes formy, díky kterým sklo přejme požadovaný vzhled. Poté střídá řadu dokončovacích technik, jako leptání, malba polotransparentní barvou, sítotisk nebo broušení. Objekty jsou tvořeny z více vrstev plochého skla naskládaných za sebou, čímž vytváří jednu velkou silnou hmotu spojenou rámem. Často nechává dynamiku dění v obrazech přesáhnout do rámu díla.

Inspiraci hledá ze současné koláže a grafického designu.

⁴⁰ PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.327. ISBN 9788087989500.

Obr. 18 Dana Zámečnicková - Rodina 1⁴¹

Obr. 19 Dana Zámečnicková - Bouře⁴²

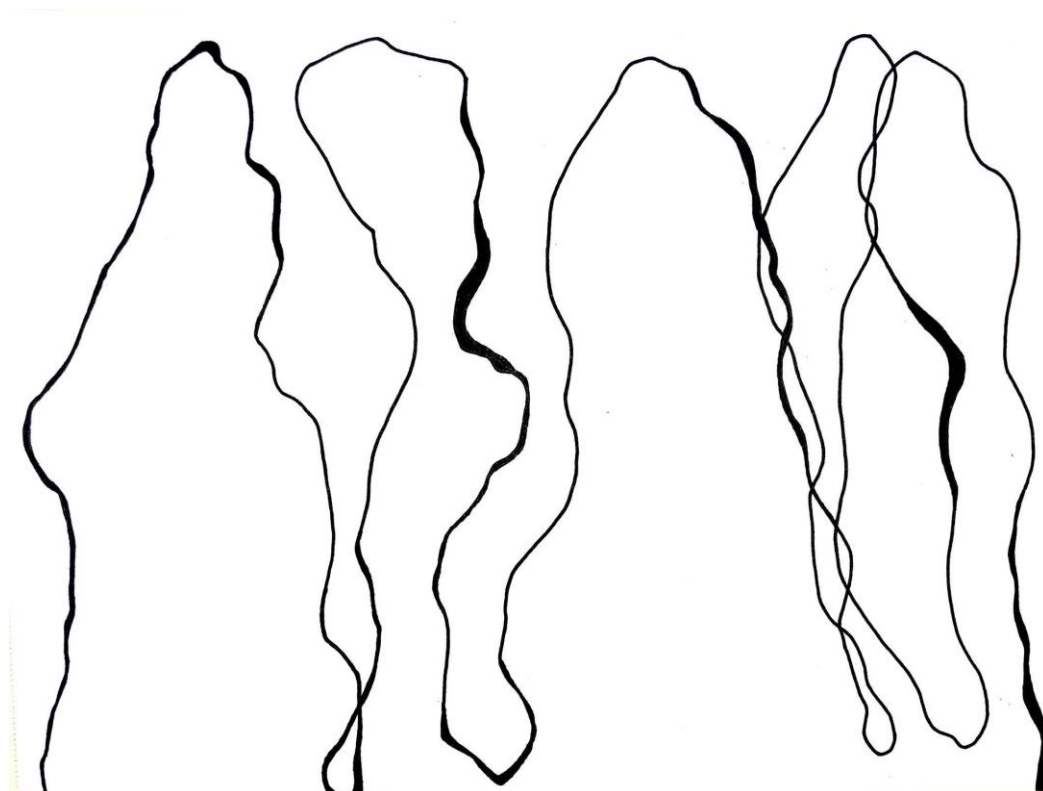
⁴¹ PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.329. ISBN 9788087989500.

⁴² Prostorový okamžik v bouři Dany Zámečnickové - Material Times. Material Times [online]. Copyright © Copyright 2013 Happy Materials, s.r.o. [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://www.materialtimes.com/ptame-se/prostorovy-okamzik-v-bouri-dany-zamecnikove.html>

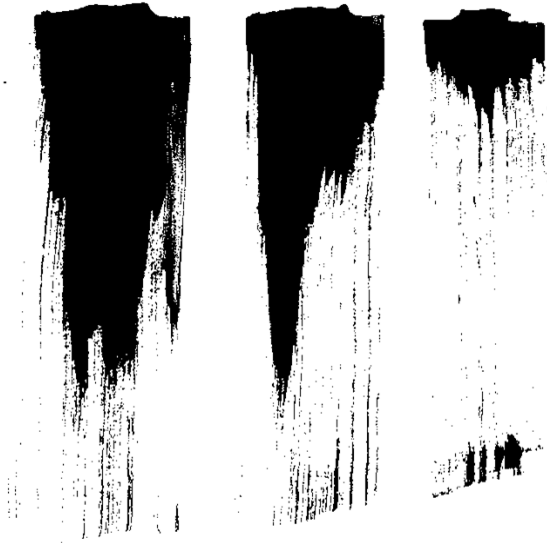
II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 FILTERS

Diplomová práce vznikla na základě maleb a skic, které jsem vytvořila v době karantény. Jedná se o reakci na dění, kdy jsme všichni byli uzavřeni ve svých domovech a nevěděli na jak dlouho. Byli jsme obklopeni spoustou otázek, na které nebyly odpovědi. Informace, a hlavně ty s negativním podtextem, se šířily, ale nebylo jasné, kde je pravda. Skicy, které jsem vytvořila byly tvořeny o pauzách, vznikaly v průběhu dvou měsíců dobrovolnické práce. První část skic byla ilustrativní, pak jsem volně přešla k abstrakci, kde jsem měla v pouzdře černou temperu a barvu jsem roztírala kusem kartonu. A nakonec jsem skončila u geometrických tvarů. Linie nejsou dokonalé, protože i v tento moment mi pravítko nahradil karton. Jednalo se o určitý druh odreagování, odpočinku a zároveň ventilaci myšlenek. V malbách se odráží emoce, nejistota a strach, které jsem zažívala. Po odložení termínu státních závěrečných zkoušek jsem se rozhodla s tímto materiálem pracovat, jako s podkladem pro moji diplomovou práci a zároveň tak reagovat a upozornit na to, co se okolo nás odehrálo.

Obr. 20 *Siluety*

Obr. 21 *Zeslabeni*

Obr. 22 *Abstrakce 1*

Obr. 23 *Bez konce*

Obr. 24 *Abstrakce 2*

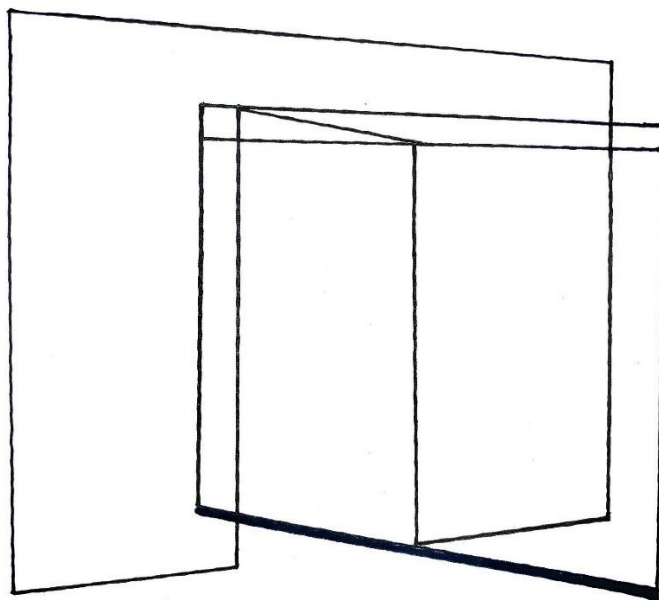

Obr. 25 *Abstrakce 3*

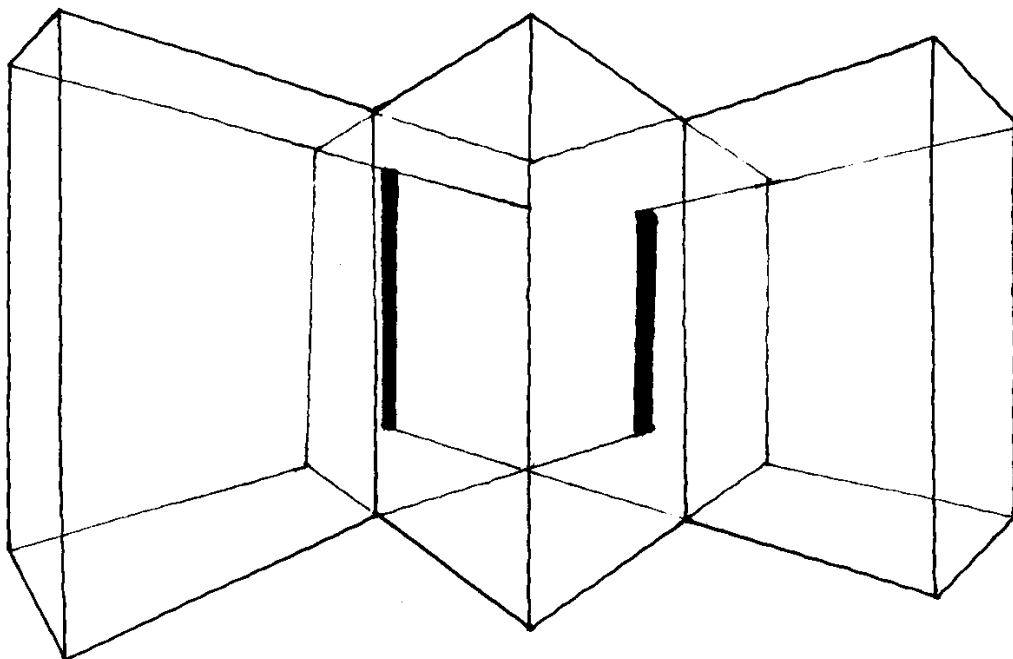

Obr. 26 *Abstrakce 4*

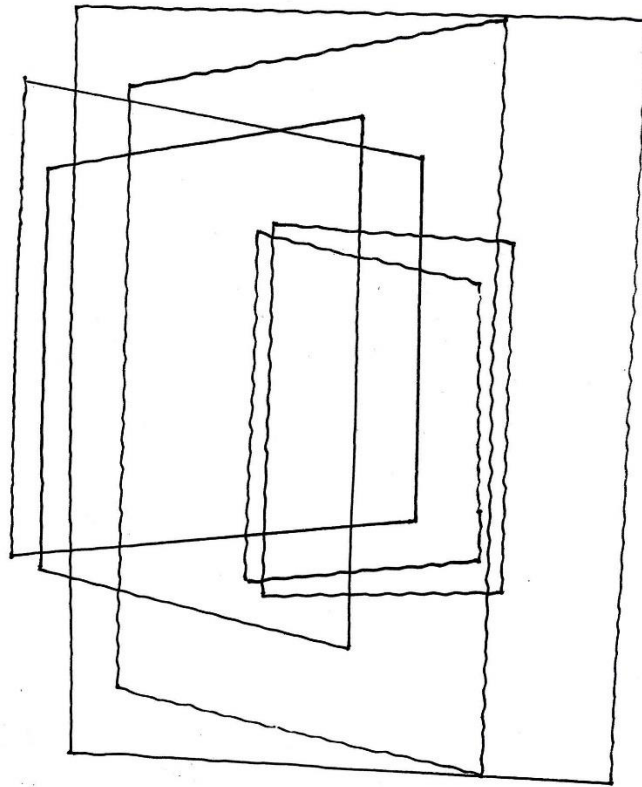
V druhé části jsem se začala zaměřovat na geometrii, prostor a linie. Protože jsem s tímto směrem skicování a navrhování začala ještě před karanténou, přechod z abstrakce k obrysům přišel samovolně.

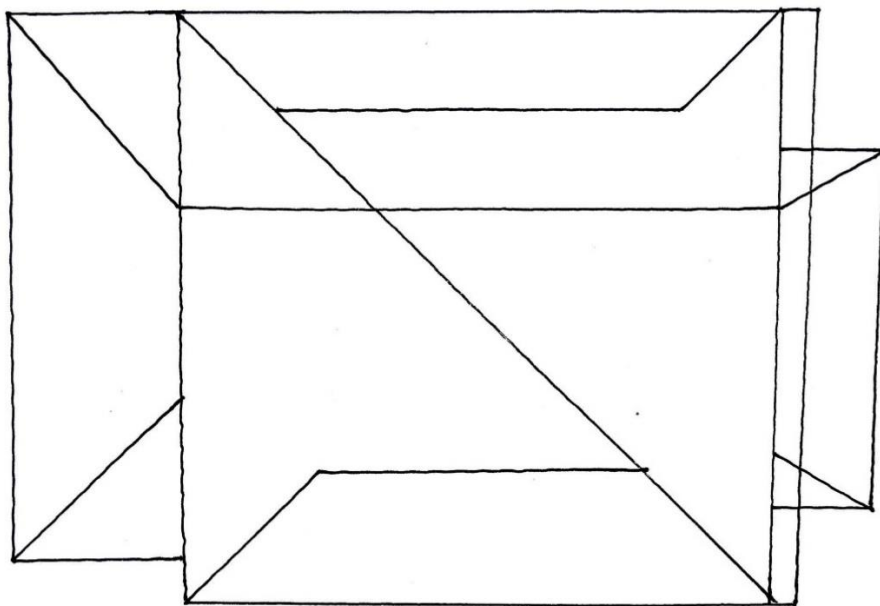
Obr. 27 *Prostor 1*

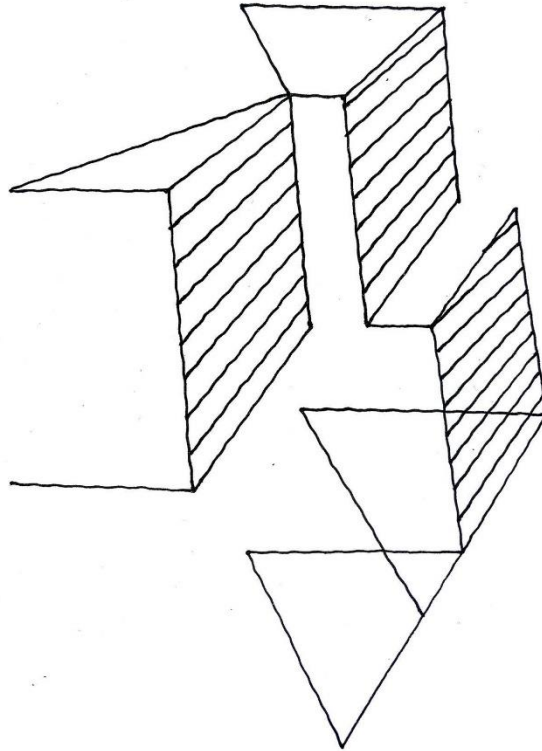
Obr. 28 *Prostor 2*

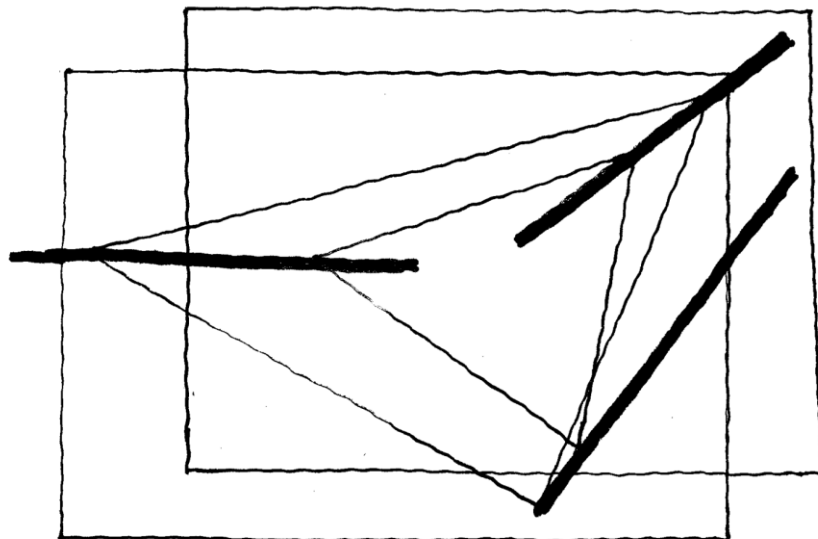
Obr. 29 *Prostor 3*

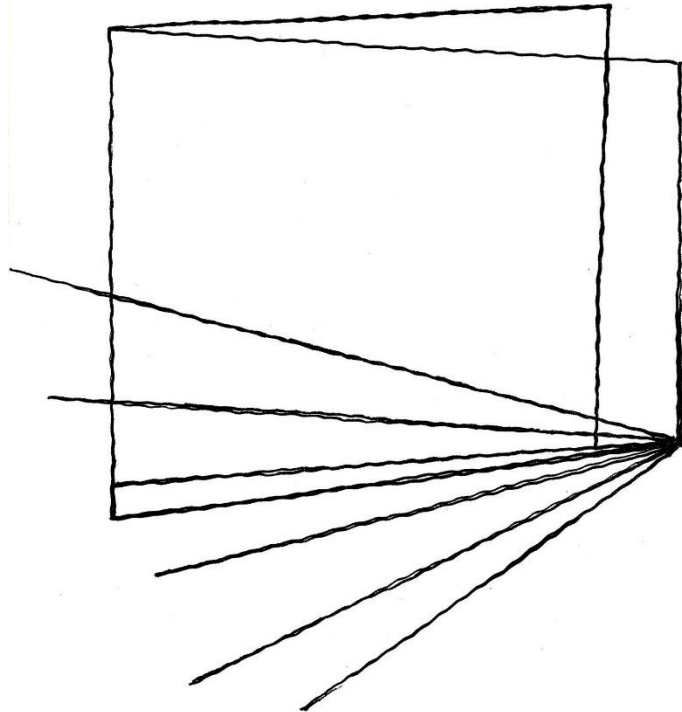
Obr. 30 *Prostor 4*

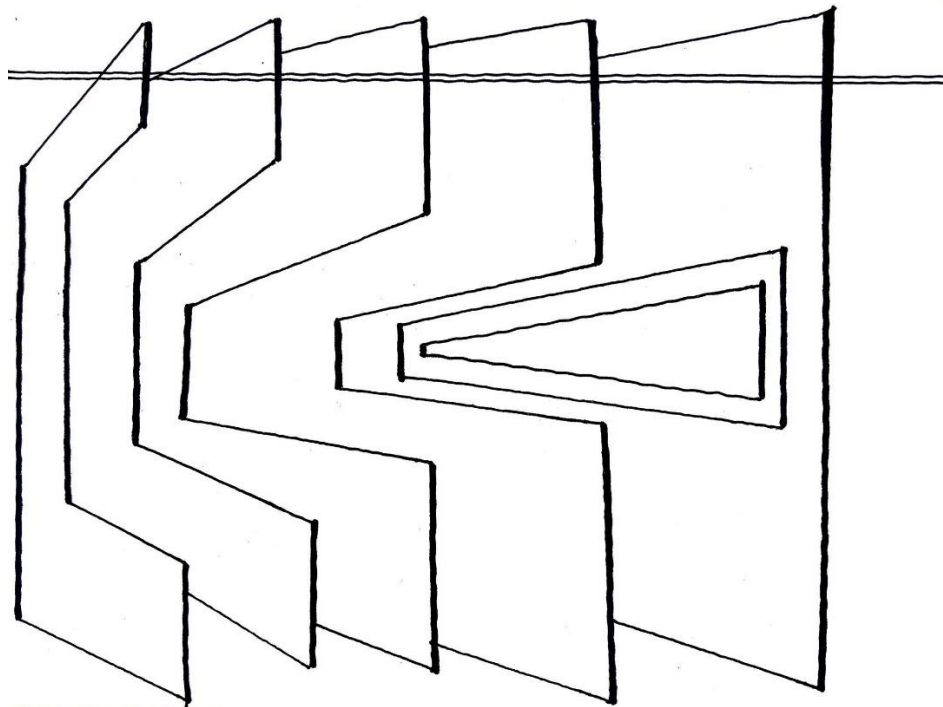
Obr. 31 *Prostor 5*

Obr. 32 *Prostor 6*

Obr. 33 *Prostor 7*

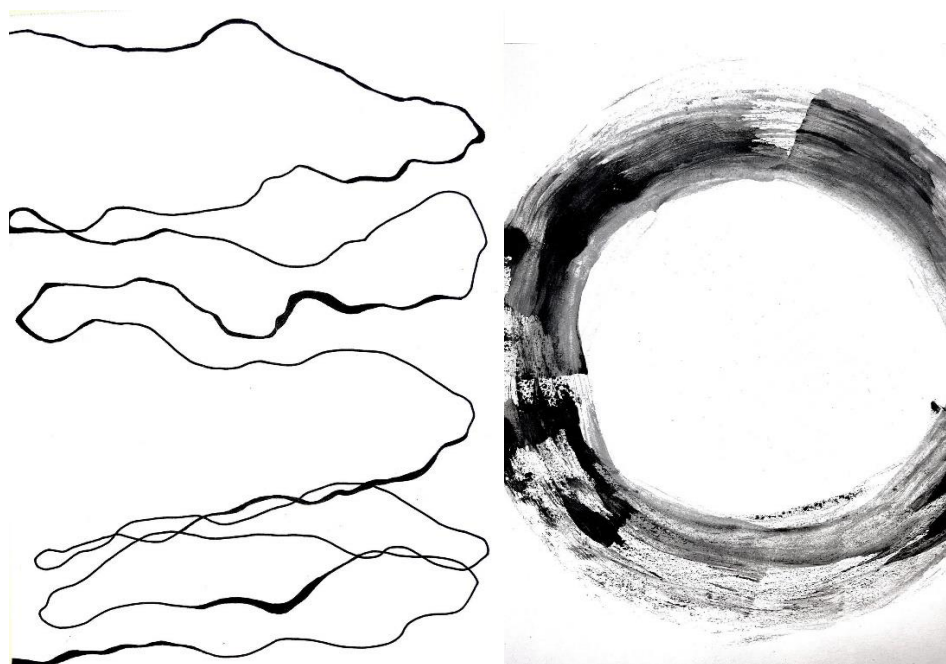

Obr. 34 *Prostor 8*

3.1 Realizace

Prvotní myšlenkou bylo promítnout do finální realizace všechny náčrty, ale po vytvoření první kapitoly písemné části diplomové práce jsem získala jiný úhel pohledu na každou z vytvořených skic. Pro zrealizování a instalaci jsem si vybrala pět návrhů.

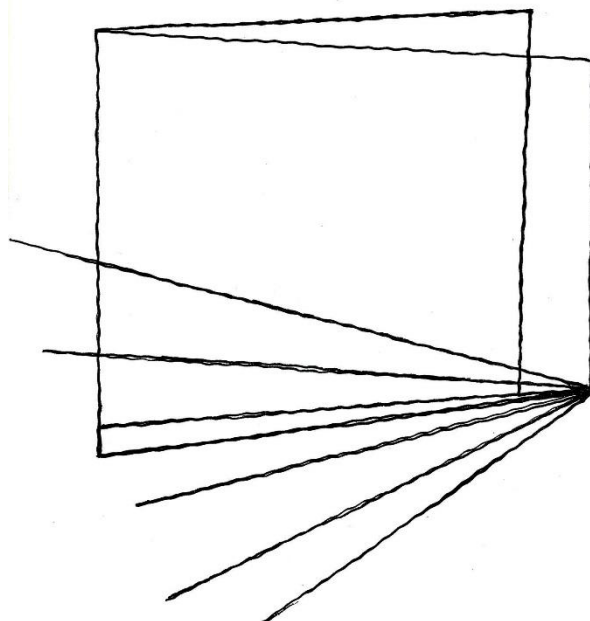
Do první instalace jsem promítla pro mě dvě nejzásadnější abstraktní malby. Jedná se o instalaci s deskami plochého skla a svařovanou síť uprostřed. Na přední desce je vyryta moje úplně první skica, kterou jsem v karanténě udělala, a ještě několikrát během týdnů dobrovolných prací jsem tuto skicu opakovala. V prvním momentu byla linka znázorněná na papíře znamenat cestu, klikatou, bez začátku a bez konce. Zároveň tok nekonečných informací, které nebyly podloženy žádnými fakty. Při pokračování a náčrtu podobných skic jsem papír otočila a začala vnímat obrysy osob a květnatost a rozdílnost povah a osobností. Svařovaná síť, která je uprostřed, mezi deskami plochého skla mi připomíná jasný řád té doby, dodržování časů, harmonogramů, přestávek, ochrany, omezení a také koronavirové informace každou půlhodinu. Na poslední desce je kruh, který všechno spojuje. V prvotní myšlence, to byl začarovaný kruh, ze kterého nikdo nevěděl, kdy vyskočíme. Kruh zpráv, které se točily stále dokola a neměly žádný význam, jen šíření paniky.

Obr. 35 Skicy použité pro instalaci

Obr. 36 *Filters 1*

Druhá instalace vznikla pomocí plochého skla a zrcadla. Velmi mě zajímá fakt, jak zrcadlo a sklo funguje ve společném dialogu a symbolika jeho odrazu. Díky odrazu skla v zrcadle vzniká subtilní a odlehčený optický klam. Zrcadlo přebírá vlastnosti toho, co se děje kolem něj. Několika násobný odraz má pro mě symboliku spojenou s určitým stereotypem, který jsem si za čas omezení udělali, člověk musel snížit svoje nároky na velikost bytu, kde se každý den zrcadlil stejně, jako ten předchozí. Přišlo zastavení, zpomalení, které nám připomnělo, jak málo toho doopravdy potřebujeme.

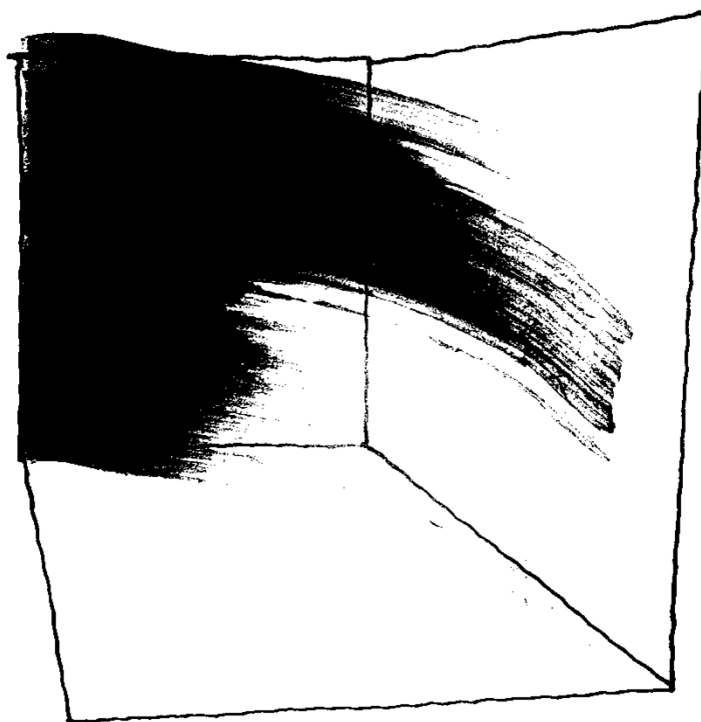

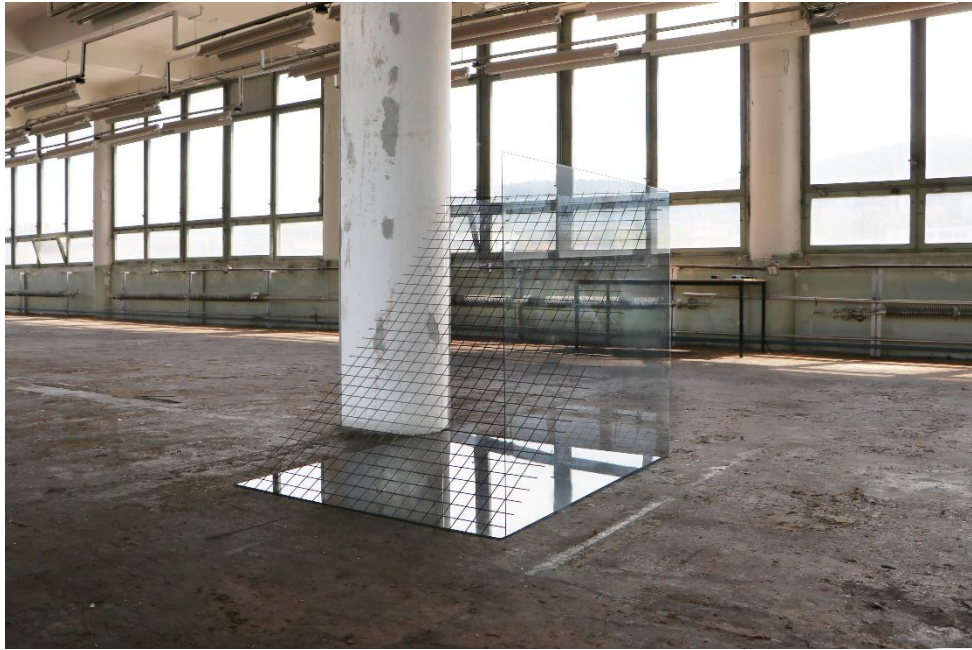
Obr. 37 Náčrt

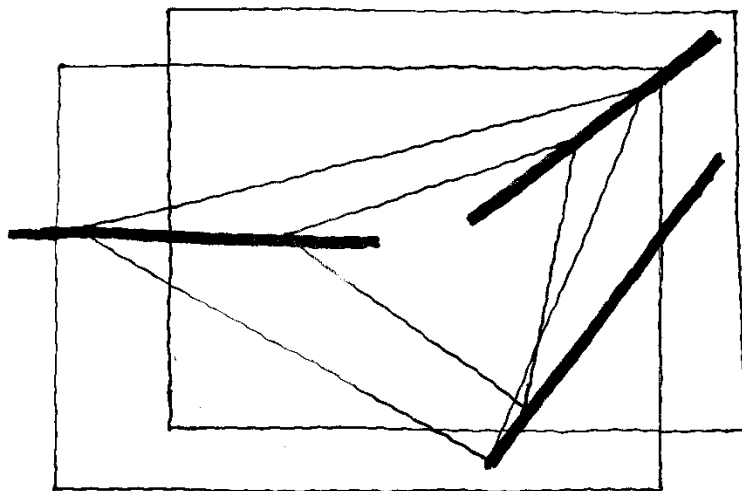
Obr. 38 Filters 2

Třetí část je složena ze tří plochých skel, které tvoří trojrozměrný prostor. Středem do úhlopříčky prostoru jde svařovaná síť, která tvoří tu pomyslnou síť možností. Síť, která tvoří linku mezi plochami skla a ukazuje možnost volby každého. Ukazuje růst nebo pád, protože je na úhlu pohledu člověka, jak ji přijme. Může vyvolat naději, ale také pocit stísnění a vězení. Mříž uprostřed místnosti. Domácí vězení. Uzavření hranic. Pocit tlaku, který na nás média vyvolávají a kterým formují naše myšlenky a jednání, pocit manipulace. Kout, který vytvoří skleněné desky, dokazuje naši přítomnost tady na světě a spolu se sítí, která ho uzavírá tvoří každodenní spojení s okolím, systémem, který nás obklopuje a je nevyhnutelný.

Obr. 39 *Skica*

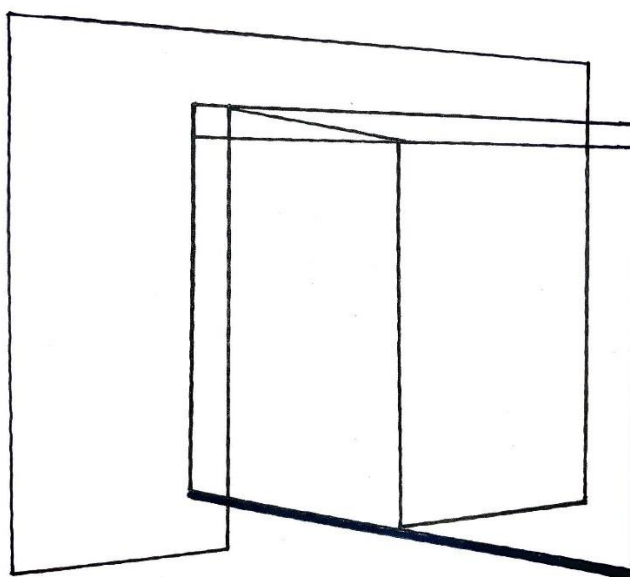
Obr.40 *Filters 3*

Čtvrtá část instalace pracuje s led trubkami, které propojují dvě plochy. Jednu plochu tvoří ploché sklo, druhou tvoří svařovaná kari síť. Dvě roviny, které zdánlivě nejdou propojit a nemají společný průsečík, propojují tři světelné trubice. Jedna rovina tvoří naši hlavu, naše myšlenky, směr a postoj, druhá tvoří nekonečnou spleť možností, informací a spojení. Zářící trubice jsou tou synapsí našeho výběru. To, co si vybereme a kudy půjde naše volba. K čemu se přikloníme a proč. Propojení dvou ploch může znamenat chaos, ale i jasně danou linii. Demokracie výběru.

Obr. 41 *Návrh*

Obr. 42 *Filters 4*

Poslední část je instalací led trubic, které tvoří obrys dveří ve stěně. Na tuto schématickou část je napojený druhý, kolmý obrys stěny, ten už je ale bez otvoru dveří. Dnešní doba je obalená neony, reklamou, zářivými titulkami článků, které přitáhnou naši pozornost a my svůj čas otočíme k tématu, který obvykle nemá žádný obsah.

Obr. 43 *Obrys*

Vizuální smog, který sytí naše smysly a bere naše myšlenky a bez žádného výsledku nás pouze zahlcuje. Pozlátko, kterým je každá zpráva zvýrazněna a nutí nás k interakci. Přináší nám něco? Obohacuje nás? Nikam nevede. Po prozkoumání myšlenky jsme stále na stejném místě, než jsme další osvícenou ideu potkali. Jsou to stěny a vchody, které my si utváříme a které nás ovlivňují. Jak snadno se necháme ovlivnit a jestli převrátíme naši pozornost směrem, který je nám podbízéný už je na vůli každého z nás.

Obr. 44 *Filters 5*

3.1.1 Instalace

Diplomovou práci budu instalovat v Svitu budovy 94 ve Zlíně. Industriální prostory, které máme k dispozici jsou prostorné a prosvětlené. Tovární halou, prostupují dvě řady sloupů, které mě zaujaly a rozhodla jsem se je vnést, jako určitou symboliku do mojí instalace. Sloupy, které tvoří alej. Každou z pěti instalací jsem umístila k jednomu sloupu. Jsou to pevné a nosné body celé budovy. Něco, s čím nepohneme a co musíme brát jako neodmyslitelnou část tohoto prostoru. Do instalací to přináší totéž. Pevný bod, realitu, která se nám nevyhne a musíme jí brát v potaz. Sloupy jsou součástí instalace, jako realita dnešního světa, musíme se naučit s nimi žít, i když nám mohou překážet.

ZÁVĚR

Moje pozornost se zaměřila na velice širokou problematiku, kterou jsem v této práci neměla možnost zdaleka celou prozkoumat. Téma Filters mě pohltilo a zároveň obohatilo. Cílem práce bylo upozornit na mediální kolotoč, ve kterém žijeme. Na přehlcení informací, které nás obklopují a které nám nic nepřináší. V tomto závěrečném uvědomění, můžu s jistotou říct, že mi otevření daného tématu přineslo velké množství nových teoretických znalostí a otevřelo další tvůrčí postupy i techniky.

Celý průběh a vývoj práce, díky hodinám strávených diskuzí na téma psychologie médií a manipulace mě dovedl k určitému uklidnění. Možná je to tím, že už máme karanténu nějaký čas za sebou a zapomínáme. Ač zaměření a náboj tématu nebyl zpočátku úplně kladný a vím, že jsem si zvolila rezonující a silné téma, v závěru mohu říct, že jsem za něj vděčná. Instalace a všechny její části jsou pro mě jakousi emocionální cestou k pochopení a zároveň zvěčnění pocitů, které jsem prožívala. Práce s tímto tématem mi dala odpovědi, na které jsem reagovala vytvořením instalací. Dokončením objektů a vyjádřením se, jsem tak uzavřela celé téma. Vzniklo velice křehké, osobní dílo.

SEZNAM CITOVANÝCH INTERNETOVÝCH

1. Sedm triků nových manipulátorů | Psychologie.cz. Homepage | Psychologie.cz [online]. Copyright © Copyright Mindlab s.r.o. [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/sedm-triku-novych-manipulatoru/>
2. Jak se tvoří zkreslený názor | Psychologie.cz. Homepage | Psychologie.cz [online]. Copyright © Copyright Mindlab s.r.o. [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/jak-se-tvori-zkresleny-nazor/>
3. Informační systém [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/ivul7/Diplomova_prace_Priming_JanDavid.pdf
4. Abstraktní expresionismus | ARTMUSEUM.CZ. ARTMUSEUM.CZ [online]. Copyright © 1999 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer_id=55
5. Gerhard Richter | ARTMUSEUM.CZ. ARTMUSEUM.CZ [online]. Copyright © 1999 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=625
6. Artlist – databáze současného umění: Vladimír Kopecký. Artlist – databáze současného umění: Artlist – Umělci [online]. Copyright ©2006 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/vladimir-kopeccky-1202/>
7. Artlist – databáze současného umění: Vladimír Kopecký. Artlist – databáze současného umění: Artlist – Umělci [online]. Copyright ©2006 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/vladimir-kopeccky-1202/>
9. Cigler Motyčka – Akčyom Relgic – Galerie současného umění a architektury. Galerie současného umění a architektury – Dům umění České Budějovice [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <http://dumumenicb.cz/vystava/vaclav-cigler/>
10. Cigler a Motyčka: Světlo, prostor, sklo a divák – CZECHDESIGN. O českém designu víme vše – CZECHDESIGN [online]. Copyright © CZECHDESIGN 2003 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/cigler-a-motycka-svetlo-prostor-sklo-a-divak>
11. David Spriggs – RED – Trafo Gallery Praha. Trafo Gallery Praha [online]. Dostupné z: <https://trafogallery.cz/archiv-kategorii/trafacka-arena/david-spriggs-red/>

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. ČMEJRKOVÁ, Světlá. Persvazivnost a upřímnost. In: *Metody a prostředky přesvědčování v masových médiích*: sborník textů z mezinárodní vědecké konference: Ostrava 13.-15. 9. 2005: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2005, s. 40. ISBN 80-7368-101-3
2. SRPOVÁ, Hana. *Od informace k reklamě*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2007, s. 30. ISBN 978-80-7368-265-1.
3. WRÓBEL, Alina. *Výchova a manipulace: podstata manipulace, mechanismy a proces, vynucování a násilí, propaganda*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, s. 28. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2337-2.
4. REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 127. ISBN 80-7178-926-7.
5. VERNER, Pavel. *Propaganda a manipulace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011, s. 89. ISBN 978-80-7452-015-0.
6. HEATH, Dan a Chip Heath. *Made to stick: Why some Ideas Survive and Others Die*. 2010. Random House on January 2, 2007. ISBN 9780812982008.
7. KAHNEMAN, Daniel. *Myšlení: rychlé a pomalé*. V Brně: Jan Melvil, 2012. Pod povrchem. ISBN 978-80-87270-42-4.
8. ČERNÁ, Marie. *Dějiny výtvarného umění. 7., rozšířené a upravené vydání*. Ilustroval Pavla GRÜNEROVÁ. Praha: Idea servis, 2019. ISBN isbn:978-80-85970-93-7.
9. BERAN, Zdeněk. *Informel. Sborník symposia*. Praha: Akademie výtvarných umění, 1991.
10. Malý, Zbyšek, ed. a Malá, Alena, ed. *Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950–2010. Díl XXI. W – Ž*. Vyd. 1. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2010. Prameny a dokumenty. ISBN 80-86171-35-7.
11. PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.336. ISBN 9788087989500.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 <i>Jackson Pollock, White light</i>	21
Obr.2 <i>Vladimír Boudník, Aktivní grafika</i>	21
Obr. 3 <i>Gerhard Richter, Abstraktes Bild</i>	22
Obr. 4 <i>Vladimír Kopecký, Unavená mysl</i>	24
Obr.5 <i>Vladimír Kopecký, Vjačslav Irmanov</i>	25
Obr.6 <i>Vladimír Kopecký, Expo 92, Sevilla</i>	25
Obr.7 <i>Jiřina Žertová, Brána temnoty</i>	26
Obr.8 <i>Klára Horáčková, Mirror</i>	27
Obr.9 <i>Klár Horáčková, Mirror 2</i>	28
Obr.10 <i>Václav Cígler, Michal Motyčka, Akčytom Relgic</i>	30
Obr.11 <i>Václav Cígler, Michal Motyčka, Akčytom Relgic</i>	31
Obr.12 <i>David Spriggs, Red</i>	33
Obr.13 <i>Pavel Korbička – Horizonty světla</i>	35
Obr.14 <i>Pavel Korbička – Horizonty světla 2</i>	36
Obr.15 <i>Olafur Eliasson - Your Rainbow Panorama</i>	37
Obr.16 <i>Olafur Eliasson - Your Rainbow Panorama 2</i>	37
Obr.17 <i>Nobuhiro Nakanishi – Layer Drawings</i>	38
Obr. 18 <i>Dana Zámečnicková - Rodina 1</i>	40
Obr. 19 <i>Dana Zámečnicková - Bouře</i>	40
Obr.20 <i>Siluety</i>	42
Obr.21 <i>Zeslabení</i>	43
Obr.22 <i>Abstrakce 1</i>	43
Obr.23 <i>Bez Konce</i>	44
Obr.24 <i>Abstrakce 2</i>	44
Obr.25 <i>Abstrakce 3</i>	45

Obr.26 <i>Abstrakce 4</i>	45
Obr.27 <i>Prostor 1</i>	46
Obr.28 <i>Prostor 2</i>	46
Obr.29 <i>Prostor 3</i>	47
Obr.30 <i>Prostor 4</i>	47
Obr.31 <i>Prostor 5</i>	48
Obr.32 <i>Prostor 6</i>	48
Obr.33 <i>Prostor 7</i>	49
Obr.34 <i>Prostor 8</i>	49
Obr.35 <i>Skicy použité pro instalaci</i>	50
Obr.36 <i>Filters 1</i>	51
Obr.37 <i>Náčrt</i>	52
Obr.38 <i>Filters 2</i>	52
Obr.39 <i>Skica</i>	53
Obr.40 <i>Filters 3</i>	54
Obr.41 <i>Návrh</i>	54
Obr.42 <i>Filters 4</i>	55
Obr.43 <i>Obrys</i>	55
Obr.44 <i>Filters 5</i>	56

SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ

- Obr.1** Jackson Pollock. White Light. 1954 | MoMA . MoMA [online]. Copyright © 2020 The Museum of Modern Art [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.moma.org/collection/works/79481>
- Obr. 2** Vladimír Boudník, Aktivní grafika (Horizontály a vertikály, Stopy materiálu), 1959-1966 -. Front page - [online]. Dostupné z: <https://www.artmap.cz/vladimir-boudnik-aktivni-grafika-horizontaly-a-vertikaly-stopy-materialu-1959-1966/>
- Obr. 3** Abstract Painting [599] »Art » Gerhard Richter. Gerhard Richter [online]. Copyright © 2020 Gerhard Richter [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.gerhard-richter.com/en/art/paintings/abstracts/abstracts-19851989-30/abstract-painting-4824/?p=1>
- Obr. 4** PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.291. ISBN 9788087989500.
- Obr. 5** Soubor:Vladimír Kopecký, Sklárný Kavalier Sázava, 1968-1975.jpg – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vladim%C3%ADr_Kopeck%C3%BD,_Sk1%C3%A1rny_Kavalier_S%C3%A1zava,_1968-1975.jpg
- Obr. 6** Plastika Expo 1992 - Kamenický Šenov. Úvodní stránka – Kamenický Šenov [online]. Dostupné z: https://czech-glass-school.cz/osobnosti/ak-mal-vladimir-kopeccky/jb6ae87e_sev_039/
- Obr. 7** Jiřina Žertová. Jiřina Žertová [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://jirinazertova.cz/>
- Obr. 8** Mirror – KLÁRA HORÁČKOVÁ. KLÁRA HORÁČKOVÁ – home [online]. Dostupné z: <http://www.klarahorackova.com/mirror.html>
- Obr. 9** Mirror – KLÁRA HORÁČKOVÁ. KLÁRA HORÁČKOVÁ – home [online]. Dostupné z: <http://www.klarahorackova.com/mirror.html>
- Obr. 10** Cigler a Motyčka: Světlo, prostor, sklo a divák – CZECHDESIGN. O českém designu víme vše – CZECHDESIGN [online]. Copyright © CZECHDESIGN 2003 [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/cigler-a-motycka-svetlo-prostor-sklo-a-divak>
- Obr. 11** Cigler Motyčka – Akčyтом Relgic – Galerie současného umění a architektury. Galerie současného umění a architektury – Dům umění České Budějovice [online]. Copyright © [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <http://dumumenicb.cz/vystava/vaclav-cigler/>

- Obr. 12** RED – DAVID SPRIGGS. DAVID SPRIGGS – CONTEMPORARY ART [online]. Copyright © 2020 DAVID SPRIGGS. [cit. 09.08.2020]. Dostupné z: <https://davidspriggs.art/portfolio/red/>
- Obr. 13** Pavel Korbička – Horizonty světla | ARTIKLE. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://artikle.cz/cs/aktuality/pavel-korbicka-horizonty-svetla/>
- Obr. 14** Pavel Korbička – Horizonty světla | ARTIKLE. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://artikle.cz/cs/aktuality/pavel-korbicka-horizonty-svetla/>
- Obr. 15** Olafur eliasson your rainbow panorama now complete. designboom magazine | your first source for architecture, design & art news [online]. Copyright © ole hein pedersen [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://www.designboom.com/architecture/olafur-eliasson-your-rainbow-panorama-now-complete/>
- Obr. 16** Your rainbow panorama • Artwork • Studio Olafur Eliasson. Studio Olafur Eliasson [online]. Dostupné z: <https://olafureliasson.net/archive/artwork/WEK100551/your-rainbow-panorama>
- Obr. 17** Nobuhiro Nakanishi | 中西信洋. Nobuhiro Nakanishi | 中西信洋 [online]. Dostupné z: <http://nobuhironakanishi.com/>
- Obr. 18** PETROVÁ, Sylva. *České sklo*. Druhé revidované, doplněné a rozšířené vydání. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. s.329. ISBN 9788087989500.
- Obr.19** Prostorový okamžik v bouři Dany Zámečnickové – Material Times. Material Times [online]. Copyright © Copyright 2013 Happy Materials, s.r.o. [cit. 10.08.2020]. Dostupné z: <https://www.materialtimes.com/ptame-se/prostorovy-okamzik-v-bouri-dany-zamecnikove.html>
- Obr. 20–44** Vlastní zdroje

